

สารนิพนธ์

เรื่อง การศึกษาลักษณะภูมิศาสตร์เชิงที่ตั้งของปราสาทญี่ปุ่น

โดย

นายศิริพัชร ทีปะโยธิน

รหัสนักศึกษา 05610914

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอเชีย

ศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ชื่อสารนิพนธ์	การศึกษาลักษณะภูมิศาสตร์เชิงที่ตั้งของปราสาทญี่ปุ่น
ผู้เขียน	นายศิริพัชร ทีปะโยธิน
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	อาจารย์ ดร.อาศิรัตน์ อับดุลกาเดร์
สาขาวิชา	เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
ปีการศึกษา	2564

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์เรื่อง “การศึกษาลักษณะภูมิศาสตร์เชิงที่ตั้งของปราสาทญี่ปุ่น” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาตำแหน่งที่ตั้ง ประเภทและวัตถุประสงค์ในการก่อสร้าง รวมถึงปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่ส่งผลต่อลักษณะของปราสาทญี่ปุ่น โดยทำการศึกษาดังกล่าวด้วยวิธีเก็บรวบรวมข้อมูลแบบทุติยภูมิ ซึ่งมีแหล่งข้อมูลมาจากหนังสือ บทความ รวมถึงข้อมูลจากฐานข้อมูล ออนไลน์ของเว็บไซต์ต่าง ๆ เพื่อทำการศึกษาวิจัย

ผลการศึกษาพบว่า จากปราสาทจำนวน 50 แห่งที่ตั้งอยู่ในประเทศญี่ปุ่น ปราสาทญี่ปุ่นส่วนใหญ่ตั้งกระจายตัวกันอยู่ในเขตภูมิอากาศอบอุ่นและเขตร้อน โดยซุบซึซึ่งเป็นภูมิภาคที่อยู่ในเขตอากาศอบอุ่น มีจำนวนปราสาทมากที่สุด และฮอกไกโดซึ่งเป็นภูมิภาคที่อยู่ในเขตอากาศหนาวเย็น มีจำนวนปราสาทน้อยที่สุด รวมถึงปราสาทเกือบทั้งหมดยังถูกสร้างขึ้นให้ใกล้กับแหล่งน้ำตามธรรมชาติอย่างแม่น้ำหรือทะเล จากปราสาททั้งหมดที่ได้ศึกษา พบว่าปราสาทส่วนใหญ่ถูกสร้างขึ้นบริเวณที่ราบและเนินเขา พบปราสาทที่สร้างบนภูเขาได้น้อย ปราสาทแต่ละประเภทมีวัตถุประสงค์ในการก่อสร้างและการใช้งานแตกต่างกันไปตามลักษณะภูมิประเทศของที่ตั้ง โดยพบวัตถุประสงค์หลักของการก่อสร้างปราสาท 2 อย่าง คือ การสร้างปราสาทเพื่อเป็นป้อมปราการหรือหอสังเกตการณ์ และเพื่อเป็นที่พักอาศัยสำหรับนักรบระดับสูง จึงสามารถสรุปได้ว่า ภูมิประเทศภูมิอากาศ และแหล่งน้ำ เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเลือกที่ตั้ง การใช้งาน และลักษณะสถาปัตยกรรมของปราสาทญี่ปุ่นซึ่งแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ของการก่อสร้าง

คำสำคัญ : ปราสาทญี่ปุ่น, ที่ตั้ง, ภูมิประเทศ, ภูมิอากาศ

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์เรื่อง การศึกษาลักษณะภูมิศาสตร์เชิงที่ตั้งของปราสาทญี่ปุ่น เป็นส่วนหนึ่งของ รายวิชา 450 112 การศึกษาเอกเทศ (Independent Study)

สารนิพนธ์ชิ้นนี้สามารถสำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากการกรุณาอย่างสูงจาก อาจารย์ ดร. อาศิรัตน์ อับดุลกาเดร์ อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ที่กรุณาให้คำแนะนำและให้คำปรึกษา ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง จนทำให้งานวิจัยในครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณอาจารย์อย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ และขอขอบคุณครอบครัว และเพื่อน ๆ ที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ตลอดจนให้กำลังใจ ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้การศึกษาวิจัยในครั้งนี้สำเร็จ ลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้วิจัยหวังว่า งานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ หากมีข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดประการใด ข้าพเจ้าก็ขออภัยไว้ ณ ที่นี้

ศิริพัชร ทีปะโยธิน

สารบัญ

บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
สารบัญ.....	ค
สารบัญตาราง.....	จ
สารบัญภาพ	ฉ
บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญ.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	2
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
1.4 ขอบเขตการศึกษา.....	2
ทบทวนวรรณกรรมและงานศึกษาที่เกี่ยวข้อง	3
2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางภูมิศาสตร์	3
2.2 งานศึกษาที่เกี่ยวข้อง	11
วิธีการดำเนินงานวิจัย	13
3.1 แหล่งที่มาของข้อมูล	13
3.2 วิธีการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล.....	13
3.3 เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	14
ผลการศึกษา	16
4.1 ตำแหน่งที่ตั้งปราสาท	16
4.2 วัตถุประสงค์ของการก่อสร้างปราสาทญี่ปุ่น	45
4.3 ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่ส่งผลต่อลักษณะของปราสาท.....	47
สรุปและอภิปรายผล.....	49
5.1 ผลการศึกษา.....	49

5.2 อภิปรายผลการศึกษา.....	49
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	50
บรรณานุกรม.....	51
ประวัติย่อผู้วิจัย	53

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1 กรอบระยะเวลาการทำวิจัย	15
ตารางที่ 2 สรุปผลข้อมูลปราสาท	51
ตารางที่ 2 สรุปผลข้อมูลปราสาท (ต่อ)	52

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1 แผนที่ภูมิภาคฮอกไกโด.....	4
ภาพที่ 2 แผนที่ภูมิภาคโทโฮคุ.....	4
ภาพที่ 3 แผนที่ภูมิภาคคันโต.....	5
ภาพที่ 4 แผนที่ภูมิภาคชูบุ.....	5
ภาพที่ 5 แผนที่ภูมิภาคคันไซ.....	6
ภาพที่ 6 แผนที่ภูมิภาคชูโงะกุ.....	6
ภาพที่ 7 แผนที่ภูมิภาคชิโงะกุ.....	7
ภาพที่ 8 แผนที่ภูมิภาคคิวชู.....	7
ภาพที่ 9 ระเบียบเอ็นกาว่า.....	12
ภาพที่ 10 ตำแหน่งที่ตั้งปราสาทในภูมิภาคฮอกไกโด.....	16
ภาพที่ 11 ปราสาทมัทสึมะเอะ.....	16
ภาพที่ 12 ตำแหน่งที่ตั้งปราสาทในภูมิภาคโทโฮคุ.....	17
ภาพที่ 13 ปราสาทอิโรซะซะกิ.....	17
ภาพที่ 14 ปราสาทไอซึ วะกะมัทสึ.....	18
ภาพที่ 15 ปราสาทคามิโนะยะมะ.....	18
ภาพที่ 16 ปราสาทชิระคะวะ.....	19
ภาพที่ 17 ปราสาทชิโรอิชิ.....	19
ภาพที่ 18 ตำแหน่งที่ตั้งปราสาทในภูมิภาคคันโต.....	20
ภาพที่ 19 ปราสาทอิโนะฮานะ.....	20
ภาพที่ 20 ปราสาทคุรุริ.....	21
ภาพที่ 21 ปราสาทโอดะวะระ.....	21
ภาพที่ 22 ตำแหน่งที่ตั้งปราสาทในภูมิภาคชูบุ.....	22
ภาพที่ 23 ปราสาทอินุยามะ.....	22
ภาพที่ 24 ปราสาทมารุโอกะ.....	23
ภาพที่ 25 ปราสาทมัตสึโมโตะ.....	23
ภาพที่ 26 ปราสาทเอจิเซน โอนะ.....	24
ภาพที่ 27 ปราสาทกิฟุ.....	24

ภาพที่ 28 ปราสาทฮาจิมัง	25
ภาพที่ 29 ปราสาทชะมะมัทสึ	25
ภาพที่ 30 ปราสาทคะเคะกาเว	26
ภาพที่ 31 ปราสาทคิโยะสึ	26
ภาพที่ 32 ปราสาทนาโกะยะ	27
ภาพที่ 33 ปราสาทโอคะซากิ	27
ภาพที่ 34 ปราสาททาคาชิมะ	28
ภาพที่ 35 ปราสาททาคาชิมะ	28
ภาพที่ 36 ตำแหน่งที่ตั้งปราสาทในภูมิภาคคันไซ	29
ภาพที่ 37 ปราสาทฮิโกเนะ	29
ภาพที่ 38 ปราสาทฮิเมจิ	30
ภาพที่ 39 ปราสาทฟุคุงิยามะ	30
ภาพที่ 40 ปราสาทฟุชิมิ	31
ภาพที่ 41 ปราสาทอิงะ อุเอโนะ	31
ภาพที่ 42 ปราสาทคิชิวะตะ	32
ภาพที่ 43 ปราสาทนางาฮามะ	32
ภาพที่ 44 ปราสาทโอซาก้า	33
ภาพที่ 45 ปราสาทวากะยามะ	33
ภาพที่ 46 ตำแหน่งที่ตั้งปราสาทในภูมิภาคชูโงะกุ	34
ภาพที่ 47 ปราสาทบิทซุ มัสซุยามะ	34
ภาพที่ 48 ปราสาทมัตสึเอะ	35
ภาพที่ 49 ปราสาทฟุคุยามะ	35
ภาพที่ 50 ปราสาทอิโรชิม่า	36
ภาพที่ 51 ปราสาทอิวะคุนิ	36
ภาพที่ 52 ปราสาทโอคะยะมะ	37
ภาพที่ 53 ตำแหน่งที่ตั้งปราสาทในภูมิภาคชิโงะกุ	37
ภาพที่ 54 ปราสาทโคจิ	38
ภาพที่ 55 ปราสาทมารุกาเมะ	38
ภาพที่ 56 ปราสาทมัตสึยามะ	39

ภาพที่ 57 ปราสาทอูวะจิมะ	39
ภาพที่ 58 ปราสาทอิมะบะริ.....	40
ภาพที่ 59 ปราสาทโอสุ	40
ภาพที่ 60 ตำแหน่งที่ตั้งปราสาทในภูมิภาคคิวชู.....	41
ภาพที่ 61 ปราสาทอายะ.....	41
ภาพที่ 62 ปราสาทฮิระโตะ	42
ภาพที่ 63 ปราสาทคะระชิ.....	42
ภาพที่ 64 ปราสาทโคคุระ	43
ภาพที่ 65 ปราสาทคุมะโมะโตะ.....	43
ภาพที่ 66 ปราสาทนะคัตสึ.....	44
ภาพที่ 67 ปราสาทชิมาบาระ	44

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

ปราสาทญี่ปุ่นมีประวัติศาสตร์และความเป็นมาอย่างยาวนานตั้งแต่สมัยยาโยอิ (ประมาณ 300 ปีก่อนคริสต์ศักราช) ในยุคนั้นชาวญี่ปุ่นเริ่มสร้างคูน้ำขึ้นเพื่อป้องกันตัวเองจากศัตรูนาชอนิด เมื่อความขัดแย้งระหว่างผู้คนเริ่มขึ้นจึงมีการสร้างกำแพงตามมา โดยสามารถเห็นการบูรณะการตั้งถิ่นฐานเหล่านี้ได้จากอุทยานประวัติศาสตร์โยชิโนะการิ ซึ่งตั้งอยู่ที่จังหวัดซากะ

ปราสาทญี่ปุ่นถูกสร้างขึ้นเพื่อเป็นป้อมสนามมักสร้างขึ้นจากไม้และหิน ปราสาทมีวิวัฒนาการจากคูกุทการซึ่งมักสร้างด้วยไม้เมื่อประมาณศตวรรษที่ 7 หลังจากญี่ปุ่นพ่ายแพ้ให้กับราชวงศ์ถังใน “ยุทธการอะคุสุคิโนะเอะ” และกลายมาเป็นปราสาทที่เป็นที่รู้จักกันในศตวรรษที่ 16 ปราสาทในประเทศญี่ปุ่นถูกสร้างขึ้นทั้งบนชายฝั่งและบนภูเขา เพื่อคุ้มกันบริเวณพื้นที่สำคัญหรือพื้นที่ยุทธศาสตร์ เช่น ท่าเรือ สะพานข้ามแม่น้ำ สะพานลอย และเกือบจะคุ้มกันทั้งภูมิภาค ในช่วงยุคเซ็งโงกุ (ปลายศตวรรษที่ 15 และ 16) ข้าราชการหรือขุนนางของโชกุนจะอาศัยอยู่ในบ้านที่เชิงเขา ในช่วงที่สถานการณ์สงบ แต่ในช่วงสงครามพวกเขาเข้าไปหลบและซ่อนตัวอยู่ในปราสาทซึ่งมักตั้งอยู่บนยอดเขา ในช่วงนี้เป็นช่วงที่เมืองได้ปราสาทซึ่งถูกสร้างขึ้นเพื่อเป็นแหล่งทรัพยากรหล่อเลี้ยงปราสาทได้เกิดขึ้นมา

ในปลายศตวรรษที่ 16 ปราสาทอาซึจิซึ่งนับว่าปราสาทสมัยใหม่แห่งแรกในประวัติศาสตร์ญี่ปุ่นได้ถือกำเนิดขึ้น โดยความแตกต่างที่เห็นได้ชัดจากปราสาทสมัยคือ พื้นที่ปราสาทไม่ได้เป็นเพียงโครงสร้างเพื่อการป้องกันอีกต่อไป แต่กลายเป็นที่พำนักของขุนนาง ทั้งยังเป็นศูนย์กลางของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการเมือง ด้วยสาเหตุนี้ การสร้างปราสาทจึงไม่ได้สร้างอยู่แค่บนภูเขาอีกต่อไป ปราสาทสมัยใหม่ได้รับการยกให้เป็นสัญลักษณ์แห่งอำนาจอันยิ่งใหญ่ กำแพงหินและหอคอยปราสาทจึงเป็นลักษณะเฉพาะที่บ่งบอกถึงความยิ่งใหญ่และน่าเกรงขามของเจ้าเมืองนั้น

หลังจากญี่ปุ่นเริ่มเข้าสู่ยุคสมัยใหม่ในช่วงศตวรรษที่ 19 จักรพรรดิได้มีรับสั่งให้รื้อถอนปราสาท ทำให้ปราสาทหลายแห่งถูกทำลายลงและถูกทิ้งร้างไว้ จนเมื่อญี่ปุ่นได้เข้าสู่สงครามโลกครั้งที่สอง ปราสาทที่ยังเหลืออยู่จนถึงเวลานั้นได้ตกเป็นเป้าหมายในการทิ้งระเบิดของอเมริกาและถูกทำลายไป ปราสาทหลายแห่งถูกสร้างขึ้นใหม่โดยใช้วัสดุที่ทันสมัย จากปราสาทที่เหลืออยู่ในปัจจุบัน มีเพียง 12 แห่งเท่านั้นที่ยังคงมีหอคอยปราสาทตามแบบดั้งเดิม ถือเป็นสัญลักษณ์อันสง่างามและสมบัติอันล้ำค่า ทั้งยังเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สร้างชื่อเสียงให้กับประเทศญี่ปุ่นอีกด้วย (Jennifer, p.12)

จากความเป็นมาของปราสาทญี่ปุ่น ประกอบกับลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่มีความแตกต่างกันไปตามแต่ละภูมิภาคของประเทศ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความสัมพันธ์เชิงที่ตั้งระหว่างลักษณะทางกายภาพกับปราสาทญี่ปุ่นว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร รวมไปถึงศึกษาเอกลักษณ์และความโดดเด่นของปราสาทต่าง ๆ อันเนื่องมาจากลักษณะทางภูมิศาสตร์ของแต่ละภูมิภาค

1.2 วัตถุประสงค์

- 1.2.1 เพื่อศึกษาดำเนินที่ตั้งของปราสาทในประเทศญี่ปุ่น
- 1.2.2 เพื่อศึกษาประเภทและวัตถุประสงค์ในการก่อสร้างปราสาทญี่ปุ่น
- 1.2.3 เพื่อศึกษาปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อลักษณะของปราสาทญี่ปุ่น

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.3.1 ทำให้ทราบถึงตำแหน่งที่ตั้งของปราสาทในประเทศญี่ปุ่น
- 1.3.2 ทำให้ทราบถึงประเภทและวัตถุประสงค์ในการก่อสร้างปราสาทญี่ปุ่น
- 1.3.3 ทำให้ทราบถึงปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อลักษณะของปราสาทญี่ปุ่น

1.4 ขอบเขตการศึกษา

- 1.1. ศึกษาตำแหน่งที่ตั้งของปราสาทในประเทศญี่ปุ่น
- 1.2. ศึกษาลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศในบริเวณรอบปราสาท
- 1.3. ศึกษาประเภทและวัตถุประสงค์ของปราสาท

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรมและงานศึกษาที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง “การศึกษาลักษณะภูมิศาสตร์เชิงที่ตั้งของปราสาทญี่ปุ่น” การทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางภูมิศาสตร์

2.1.1 ลักษณะพื้นที่และประชากรของประเทศญี่ปุ่น

ประชากรของญี่ปุ่นเกือบ 130 ล้านคนที่อาศัยอยู่บนเกาะกว่า 6,800 เกาะเรียงรายเป็นแนวยาวจากด้านตะวันตกเฉียงเหนือของมหาสมุทรแปซิฟิก และตั้งอยู่ทางตะวันออกสุดของโลก จึงเป็นที่มาของชื่อ “ดินแดนอาทิตย์อุทัย” มีพื้นที่รวมเพียง 370,000 กว่าตารางกิโลเมตร หรือเพียงร้อยละ 70 กว่าของพื้นที่ประเทศไทย (ในขณะที่ประเทศไทยมีประชากรน้อยกว่าประมาณครึ่งหนึ่ง) จุดทางใต้สุดอยู่ที่เส้นละติจูดประมาณ 24 องศาเหนือ และเหนือสุดที่ประมาณ 45 องศาเหนือ ทำให้มีอุณหภูมิในแต่ละภูมิภาคแตกต่างกันอย่างมาก อีกทั้งยังเต็มไปด้วยภูเขา จนเหลือที่ราบเพื่อการตั้งถิ่นฐานและทำเกษตรกรรมเพียงน้อยนิดบนเกาะใหญ่ ๆ เพียง 4 เกาะ ของประเทศญี่ปุ่น เป็นเงื่อนไขบังคับที่ทำให้ผู้คนตั้งถิ่นฐานกันอย่างหนาแน่น โดยเฉพาะในบริเวณที่ราบริมฝั่งทะเลตะวันออก หรือทางด้านฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิกของเกาะฮอนชู ซึ่งเป็นเกาะใหญ่ที่สุดของประเทศ เนื่องจากมีแนวสันเขาเจแปนนิสแอลป์วางตัวขวางเป็นแนวยาวกลางเกาะ คอยป้องกันลมหนาวจากคาบสมุทรเกาหลี และยังได้ประโยชน์จากอิทธิพลของกระแสน้ำอุ่นจากทะเลฝั่งแปซิฟิกในขณะเดียวกัน ทำให้พื้นที่แถบนี้มีการตั้งถิ่นฐานหนาแน่นมาแต่โบราณจนเติบโตเรื่อยมาเป็นเมืองใหญ่ที่เรารู้จักกันดีในปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นโตเกียว โอซาก้า โกเบ นาโกย่า หรือฮิโรชิมา โดยเฉพาะเขตเมืองที่มีโตเกียวเป็นศูนย์กลางนั้น ได้กลายเป็นเขตเมืองที่ใหญ่ที่สุดในโลก ด้วยประชากรกว่า 30 ล้านคน ซึ่งคงจะจินตนาการได้ไม่ยากว่าจะแออัดขนาดไหน และต้องไม่ลืมว่าสิ่งเหล่านี้มาพร้อมด้วยภัยพิบัติทางธรรมชาติที่มาเยือนอยู่เสมออีกด้วย (compass, ม.ป.ป.)

2.1.2 ลักษณะทางภูมิประเทศและภูมิอากาศ

ประเทศญี่ปุ่นมีลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงและมีที่ราบหรือที่ราบสูงน้อยเมื่อเทียบกับพื้นที่ทั้งหมด เกาะญี่ปุ่นมีลักษณะที่ตั้งยาวจากเหนือจรดใต้ส่งผลให้สภาพภูมิอากาศมีความแตกต่างกันอย่างมากในแต่ละภูมิภาค โดยองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวญี่ปุ่น. (ม.ป.ป.) ได้เขียนบทความนำเสนอข้อมูลลักษณะทางภูมิศาสตร์ของประเทศญี่ปุ่น ซึ่งแบ่งได้เป็น 8 ภูมิภาค ดังนี้

ก. ภูมิภาคฮอกไกโด (ภาพที่ 1) เป็น 1 ใน 4 เกาะหลักของญี่ปุ่น ตั้งอยู่ทางเหนือสุด และถูกโอบล้อมด้วยทะเลทุกทิศทาง ประกอบด้วย ทะเลญี่ปุ่นด้านตะวันตก ทะเลโอค็อตสค์ด้านตะวันออกเฉียงเหนือ และมหาสมุทรแปซิฟิกด้านตะวันออกเฉียงใต้ ฮอกไกโดมีพื้นที่กว้างขวางซึ่งคิด

เป็นร้อยละ 22 ของพื้นที่ทั้งหมดของประเทศญี่ปุ่น ลักษณะพื้นที่เต็มไปด้วย ทิวเขา ป่าไม้ และท้องทุ่ง เป็นภูมิภาคที่มีเขตการปกครองที่ใหญ่ที่สุดของญี่ปุ่น มีเพียงจังหวัดเดียวคือจังหวัดฮอกไกโด

สภาพภูมิอากาศส่วนใหญ่ค่อนข้างหนาวโดยเฉพาะฤดูหนาวอากาศจะหนาวเย็นที่สุด มีภูเขาน้ำแข็งเคลื่อนแนวชายฝั่ง แต่ฤดูร้อนอากาศจะเย็นสบาย เนื่องจากอากาศจะไม่ร้อนชื้น เหมือนกับภูมิภาคอื่น

ภาพที่ 1 แผนที่ภูมิภาคฮอกไกโด

ที่มา: www.japan.travel

ข. ภูมิภาคโทโฮคุ (ภาพที่ 2) เป็นภูมิภาคที่อยู่ทางเหนือของเกาะฮอนชู บริเวณพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูง ปกคลุมไปด้วยต้นไม้ใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นเทือกเขาชิระกะมิที่มีความอุดมสมบูรณ์ จนได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกทางธรรมชาติ ส่วนอื่นยังมีความเป็นชนบทอยู่ซึ่งเต็มไปด้วยวิวทิวทัศน์อันสวยงาม ทั้งทะเลสาบ น้ำตก ออนเซ็นธรรมชาติท่ามกลางหุบเขา

อุณหภูมิอากาศในโทโฮคุ ถูกแบ่งโดยเทือกเขาที่เป็นแนวยาวจากเหนือลงมาเป็นสองด้าน คือทางด้านฝั่งทะเลญี่ปุ่นจะมีอากาศหนาวเย็น หิมะตกหนักในฤดูหนาว ในขณะที่ทางด้านฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิกจะมีอากาศอบอุ่นกว่า

ภาพที่ 2 แผนที่ภูมิภาคโทโฮคุ

ที่มา: www.japan.travel

ค. ภูมิภาคคันโต (ภาพที่ 3) เป็นภูมิภาคที่อยู่ทางตะวันออกของเกาะฮอนชู เป็นภูมิภาคที่มีที่ราบลุ่มที่ใหญ่ที่สุดของญี่ปุ่น แต่ไม่ได้เป็นที่ราบที่โล่งกว้าง ซึ่งพื้นที่ที่ราบลุ่มมีประมาณร้อยละ 40 แต่ที่เหลือมีลักษณะพื้นที่เป็นภูเขา แม่น้ำส่วนใหญ่ของญี่ปุ่น ไม่ว่าจะเป็นแม่น้ำโทเนะ แม่น้ำนากะ แม่น้ำอาระ แม่น้ำทามะ และแม่น้ำซางามิ ล้วนไหลผ่านเขตคันโตไปออกยังมหาสมุทรแปซิฟิกทั้งสิ้น

สภาพภูมิอากาศ ฤดูใบไม้ผลิอากาศเย็นสบายมีทุ่งดอกไม้ให้ได้ชมความสวยงามในหลาย ๆ พื้นที่ ฤดูร้อนอากาศค่อนข้างร้อนชื้นและมีฝนตกต่อเนื่องในบางช่วง และฤดูหนาวอากาศเย็นมีหิมะตกในพื้นที่ภูเขาหลายแห่ง

ภาพที่ 3 แผนที่ภูมิภาคคันโต

ที่มา: www.japan.travel

ง. ภูมิภาคชูบุ (ภาพที่ 4) เป็นภูมิภาคที่มีจุดเด่นคือ ถึงแม้ทั้ง 9 จังหวัดจะจัดอยู่ในภูมิภาคเดียวกัน แต่ก็มีลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศที่แตกต่าง โดย 4 จังหวัดชายฝั่งทะเลญี่ปุ่นมีลักษณะเป็นเทือกเขาและที่ราบชายฝั่งทะเล มีหิมะตกหนักในฤดูหนาว แต่ระยะเวลาสั้นกว่าภูมิภาคโทโฮคุและฮอกไกโด ฤดูร้อนอากาศร้อนชื้นและเย็นสบายในฤดูใบไม้ผลิ พื้นที่ราบในเขตนี้มีขนาดใหญ่ที่สุดในภูมิภาคชูบุ และเป็นแหล่งปลูกข้าวที่มีคุณภาพแห่งใหญ่แห่งหนึ่งของประเทศ

ในส่วนของพื้นที่สูงตอนกลางดินแดนแห่งเทือกเขาสูงทอดตัวเป็นแนวยาว เป็นที่ตั้งของเจแปนแอลป์ซึ่งได้รับขนานนามว่าเป็นหลังคาของญี่ปุ่น บนภูเขาอากาศหนาวเย็นตลอดปี ในฤดูร้อนบนเขามีแสงแดดอบอุ่น ในขณะที่ทางเชิงเขาอากาศร้อนชื้น ส่วนพื้นที่ทางตอนล่างตั้งอยู่ทางชายฝั่งด้านมหาสมุทรแปซิฟิก มีภูมิอากาศอบอุ่นสบาย

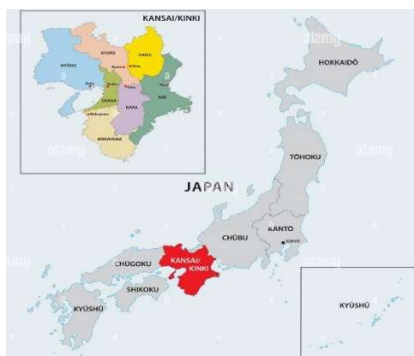

ภาพที่ 4 แผนที่ภูมิภาคชูบุ

ที่มา: www.japan.travel

จ. ภูมิภาคคันไซ (ภาพที่ 5) มีอาณาเขตตั้งแต่ทะเลเซโตะไปจนถึงฮิเมจิ และทางตะวันออกเฉียงจรดกับทะเลสาบบิวะ ซึ่งเป็นทะเลสาบน้ำจืดที่ใหญ่ที่สุดของญี่ปุ่น ด้านทิศเหนือจรดกับทะเลญี่ปุ่น และด้านทิศใต้ติดกับคาบสมุทรคิโอะและมหาสมุทรแปซิฟิก ในภูมิภาคคันไซมีพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติอยู่ถึง 4 แห่งด้วยกัน และในภูมิภาคนี้มีอยู่ 6 จาก 7 จังหวัดที่ติดอันดับว่ามีทรัพยากรธรรมชาติมากที่สุดในประเทศญี่ปุ่น โดยภูมิภาคนี้มีพื้นที่ติดกับทะเลเป็นจำนวนมาก

ภูมิอากาศส่วนใหญ่คล้ายกับภูมิภาคคันโต แต่อุณหภูมิโดยทั่วไปจะอุ่นกว่าประมาณ 1-3 องศา และปริมาณน้ำฝนน้อยกว่าเล็กน้อย จึงทำให้สภาพอากาศโดยทั่วไปนั้นเย็นสบายตลอดทั้งปี

ภาพที่ 5 แผนที่ภูมิภาคคันไซ

ที่มา: www.alamy.com

ฉ. ภูมิภาคชูโงะกุ (ภาพที่ 6) เป็นภูมิภาคที่อยู่ทางริมขอบฝั่งตะวันตกของเกาะฮอนชู ภูมิภาคนี้ถูกแบ่งเป็นสองด้านโดยเทือกเขาชูโงะกุ ทางตอนกลางของภูมิภาคด้านที่อยู่ทางฝั่งทะเลญี่ปุ่นเรียกว่า ซานอิน ซึ่งแปลว่าร่มเงาของภูเขา ภูมิอากาศของดินแดนทางด้านทะเลญี่ปุ่นนี้มีแสงแดดจ้าและสดใสในฤดูร้อน ฤดูหนาวอากาศหนาวเย็น มรสุมจากทางตะวันตกเฉียงเหนือทำให้มีหมอกจัดและเมฆหนาที่บ มีความเป็นชนบท

ส่วนอีกด้านหนึ่งเรียกว่าซานโย คือทางฝั่งทะเลด้านใน ทางตอนใต้มีอากาศอุ่นสบายตลอดปี ปริมาณน้ำฝนน้อย มีแสงแดดจ้าเป็นส่วนใหญ่

ภาพที่ 6 แผนที่ภูมิภาคชูโงะกุ

ที่มา: www.japan.travel

ช. ภูมิภาคชิโงะคุ (ภาพที่ 7) เป็น 1 ใน 4 เกาะหลักของญี่ปุ่น บริเวณรอบเกาะโอบล้อมด้วยทะเลเซโตะและมหาสมุทรแปซิฟิก ตอนกลางของเกาะมีภูเขาสูงกว่าระดับน้ำทะเล 1,000-2,000 เมตร มีประชากรประมาณ 4.2 ล้านคนอาศัยอยู่กระจายตามเทือกเขาสูงชัน ชิโงะคุถูกแบ่งออกเป็นตอนเหนือและตอนใต้โดยภูเขาสูงชัน ทางเหนือมีปริมาณน้ำฝนน้อย ส่วนทางใต้ด้านมหาสมุทรแปซิฟิกนั้นเป็นป่ารก

สภาพภูมิอากาศอบอุ่น มีปริมาณน้ำฝนมาก อากาศบนเกาะจะอบอุ่นสบายในช่วงต้นฤดูใบไม้ผลิ และช่วงเริ่มฤดูใบไม้ร่วง บนเกาะนี้มีธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ เนื่องจากอากาศค่อนข้างอบอุ่นจึงมีพืชผักใช้เป็นอาหารได้ตลอดทั้งปี

ภาพที่ 7 แผนที่ภูมิภาคชิโงะคุ

ที่มา: www.japan.travel

ซ. ภูมิภาคคิวชู (ภาพที่ 8) หรือเรียกอีกอย่างว่าหมู่เกาะริวกิว เป็น 1 ใน 4 เกาะหลักตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันตกของญี่ปุ่น มีเนื้อที่ประมาณ 35,640 ตารางกิโลเมตร หมู่เกาะมีลักษณะเป็นเกาะมากมายกระจายและวางทอดตัวยาวไปทางตะวันตกเฉียงใต้จากเกาะคิวชูจนถึงเกาะไต้หวัน

สภาพภูมิอากาศมีความหลากหลายตามตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ หมู่เกาะตอนบนมีลักษณะภูมิอากาศแบบอบอุ่นชื้น ในขณะที่หมู่เกาะตอนล่างมีลักษณะภูมิอากาศแบบป่าดิบชื้น นอกจากนี้ยังมีอัตราหยาดน้ำฟ้าในปริมาณสูงมาก โดยเป็นผลมาจากปัจจัยแวดล้อม ได้แก่ ฤดูฝนและไต้ฝุ่น

ภาพที่ 8 แผนที่ภูมิภาคคิวชู

ที่มา: www.japan.travel

2.1.3 ลักษณะทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติของญี่ปุ่นที่มีมากที่สุดคือ ป่าไม้ บนภูเขาส่วนใหญ่เต็มไปด้วยป่าธรรมชาติและสวนป่า เช่นเกาะฮอกไกโดปกคลุมด้วยป่าสน ส่วนในภูมิภาคอื่นนั้นปกคลุมไปด้วยป่าไม้ผลัดใบ ป่าผสม และป่าไม้ใบกว้างเขตอบอุ่น

ในส่วนของสิ่งมีชีวิตนั้น ประกอบไปด้วยสัตว์ป่ามากกว่า 90,000 ชนิดเช่นหมีสีน้ำตาล ลิงกังญี่ปุ่น ทานุกิ หนูนากะญี่ปุ่นใหญ่ และซาลาแมนเดอร์ยักษ์ญี่ปุ่น นอกจากนี้ยังมีสัตว์จำนวนมากไม่น้อยเลยที่ไม่มีอยู่ที่อื่นบนโลกนอกจากที่เกาะญี่ปุ่น มีการตั้งเครือข่ายอุทยานแห่งชาติขนาดใหญ่เพื่อคุ้มครองพื้นที่สำคัญของพืชและสัตว์ตลอดจนเขตพื้นที่ชุ่มน้ำตามอนุสัญญาแรมซาร์ 37 แห่ง และมี 4 แห่งที่ได้รับการลงทะเบียนในรายการมรดกโลกของยูเนสโก และเพราะเป็นประเทศที่มีทะเลล้อมรอบทั้ง 4 ด้าน จึงทำให้มีปลามากมาย ทำการประมงได้หลากหลายชนิด ซึ่งในทะเลที่เป็นการปะทะกันของกระแสน้ำอุ่นกับกระแสน้ำเย็นจากฝั่งทะเลญี่ปุ่นและฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิก อีกทั้งน้ำในทะเลญี่ปุ่นมีความเข้มข้นของออกซิเจนละลายอยู่สูง ส่งผลให้ความอุดมสมบูรณ์ทางชีวภาพจึงอุดมไปด้วยปลาทะเลขนาดใหญ่เช่น ปลาทูน่า นอกเหนือจากนี้ยังมีทรัพยากรอื่น ได้แก่ แร่ธาตุ เช่น ทองคำ เงิน ตะกั่ว ทองแดง ซีเมนต์ ก๊าซธรรมชาติ ถ่านหิน และพลังงานจากน้ำ เป็นต้น (รู้รอบภูมิศาสตร์ประเทศญี่ปุ่น, 2562)

2.1.4 แนวคิดภูมิศาสตร์กายภาพ

สุภณัฐ (2555) ได้ให้คำจำกัดความของภูมิศาสตร์กายภาพว่าหมายถึงวิชาที่ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ (Physical Environment) ที่อยู่รอบตัวมนุษย์ ทั้งส่วนที่เป็นธรณีภาค อุทกภาค บรรยากาศภาค และชีวภาค ตลอดจนความสัมพันธ์ทางพื้นที่ (spatial Relation) ของสิ่งแวดล้อมทางกายภาพดังกล่าว

ดังนั้นภูมิศาสตร์ทางกายภาพจึงเป็นวิชาหลักพื้นฐานที่สามารถวิเคราะห์เหตุผล ประกอบกับการสังเกตและพิจารณาสิ่งที่แปรเปลี่ยนไปในภูมิภาคของโลกได้เป็นอย่างดี การศึกษาภูมิศาสตร์กายภาพแผนใหม่ต้องศึกษาอย่างมีเหตุผล โดยอาศัยหลักเกณฑ์ทางภูมิศาสตร์ หรือหลักเกณฑ์สถิติซึ่งเป็นข้อเท็จจริง จากวิชาในแขนงที่เกี่ยวข้องกันมาพิจารณาประกอบโดยรอบคอบ โดยในการศึกษาวิชาภูมิศาสตร์กายภาพจะต้องกล่าวถึงลักษณะภูมิประเทศ (Landforms) ประกอบด้วย

ก. ลักษณะภูมิประเทศที่ปรากฏเด่นชัด (Major Landforms) หมายถึง ลักษณะภูมิประเทศที่ปรากฏให้เห็นอย่างเด่นชัด ที่สำคัญ มี 3 ชนิด ได้แก่ ที่ราบ ที่ราบสูง และภูเขา

ข. ลักษณะภูมิประเทศที่ไม่ปรากฏเด่นชัด (Minor Landform) หมายถึง ลักษณะภูมิประเทศที่ปรากฏให้เห็นซึ่งสำคัญรองลงมา เช่น แม่น้ำ ลำธาร ห้วย หนอง คลอง บึง ทะเลสาบ อ่าว และเกาะ

2.1.5 แนวคิดอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อมนุษย์

สุนิตตา (2557) เขียนบทความเรื่อง “มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม” เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อมนุษย์ไว้ดังนี้

ก. ลักษณะการตั้งถิ่นฐานของประชากร ถ้าหากเรานำจำนวนประชากรของโลกทั้งหมดเฉลี่ยให้กระจายอย่างสม่ำเสมอแล้ว ความหนาแน่นของประชากรโลกจะประมาณ 13 คนต่อตารางกิโลเมตร (คำนวณจากประชากรโลก ปี พ.ศ.2551 ซึ่งมีจำนวน 6,682 ล้านคน) แต่ตามสภาพความเป็นจริงแล้ว ประชากรโลกมักจะอาศัยอยู่รวมกันตามบริเวณที่มีสภาพทางธรรมชาติเหมาะสมกับการดำรงชีวิต มนุษย์มักเลือกอาศัยอยู่ในบริเวณที่ราบที่มีแหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์ มีลักษณะอากาศไม่รุนแรง อุณหภูมิปานกลาง ปริมาณน้ำฝนพอเหมาะ เราจึงพบว่าบริเวณที่มีลักษณะทางธรรมชาติไม่เหมาะสม เช่น ทะเลทรายสะฮาราทางเหนือของทวีปแอฟริกา ที่ราบลุ่มแม่น้ำไนซ์ปีเรียของประเทศรัสเซียจะมีประชากรอาศัยอยู่น้อยมาก

ข. ลักษณะที่อยู่อาศัย ลักษณะบ้านหรือที่อยู่อาศัยของผู้คนในพื้นที่ต่าง ๆ จะแตกต่างกันไปตามสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้เป็นวัสดุในการก่อสร้าง ทิศนคติ หรือความเชื่อ

กรณีตัวอย่าง ในอดีตประเทศไทยเคยมีป่าไม้อุดมสมบูรณ์ การก่อสร้างบ้านเรือนในสมัยก่อนนิยมสร้างด้วยไม้ แต่ในปัจจุบันป่าไม้ของไทยมีจำนวนน้อยลง หาได้ยาก และราคาแพง วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างจึงเปลี่ยนแปลงไป มีการนำอิฐ ปูนซีเมนต์ เหล็กเส้น ฯลฯ มาใช้ในการก่อสร้าง รูปทรงของบ้านเรือนในอดีตเป็นรูปทรงที่เหมาะสมกับลักษณะอากาศที่ร้อนและชื้นในประเทศไทย คือมีหลังคาแหลมเป็นหน้าจั่วสูง มีหน้าต่างมาก มีเฉลียง มีช่องระบายอากาศมาก นอกจากนั้นในพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำ ซึ่งมีน้ำท่วมเป็นประจำทุกปี จะสร้างบ้านที่มีลักษณะใต้ถุนสูง ในยุคปัจจุบันไทยเรารับวัฒนธรรมการสร้างบ้านเรือนแบบตะวันตกมาใช้โดยไม่ตัดแปลงให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ผลที่ปรากฏให้เห็นก็คือบ้านเรือนได้รับความเสียหายอย่างหนักเมื่อน้ำท่วม

ในส่วนทางตอนเหนือของทวีปอเมริกาเหนือ ซึ่งมีอากาศหนาวเย็นมาก อุณหภูมิโดยทั่วไปค่อนข้างต่ำ มีฤดูหนาวที่ยาวนาน ชาวเอสกีโมซึ่งอาศัยอยู่ในบริเวณนี้จะสร้างบ้านด้วยแท่งน้ำแข็ง ที่เรียกว่าอิกลู (Igloo) ในช่วงฤดูหนาว แต่ในฤดูร้อนซึ่งหิมะและน้ำแข็งเริ่มละลาย จะอาศัยอยู่ในเต็นท์หนังสัตว์ ในปัจจุบันชาวเอสกีโมบางส่วนได้รับอิทธิพลจากชาวอเมริกัน จะอาศัยอยู่ในบ้านเรือนที่มีลักษณะเช่นเดียวกับชาวอเมริกัน อีกทั้งฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้อยู่อาศัย จะเป็นเครื่องกำหนดลักษณะที่อยู่อาศัย ไม่ว่าจะเป็นรูปทรง วัสดุที่ใช้ ความโอ้อาหารูหรา ขนาดของบ้านเรือน ประโยชน์ของการใช้สอย เป็นต้น เราจึงพบความแตกต่างของที่อยู่อาศัยอย่างมากในแต่ละพื้นที่

2.1.6 แนวคิดภูมิสถาปัตยกรรม

มัลลิกา (2549) เขียนบทความเรื่อง “สถาปัตยกรรม” เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับลักษณะสถาปัตยกรรมอาคารบ้านเรือนของญี่ปุ่น ไว้ดังนี้

“คนเราจะปลูกบ้านแบบไหน ถ้ารู้ว่าสักวันบ้านอาจต้องพังลงเพราะพายุหรือแรงไหวของ แผ่นดิน นอกจากได้ฝุ่นกับแผ่นดินไหว ญี่ปุ่นยังมีพายุฝนที่รุนแรงถึงขั้นทำให้เกิดอุทกภัยและดินถล่มอยู่ บ่อยครั้ง มนุษย์เราจะสร้างวัง วัด หอ โรงนา หรือประตูอย่างไรจึงจะต้านมหันตภัยเหล่านี้ได้ ปัญหา เหล่านี้เป็นสิ่งที่นักออกแบบอาคารในญี่ปุ่นต้องรับมือมาแต่ครั้งโบราณสืบมาจนถึงปัจจุบัน”

ชาวญี่ปุ่นนิยมใช้ไม้เป็นวัสดุในการก่อสร้าง จะมีใช้หินบ้างเฉพาะในการสร้างกำแพงฐานปราสาท ฐานอาคาร และการทดลองสร้างสถาปัตยกรรมแบบใหม่เท่านั้น และปกติแล้วจะไม่นิยมสอปูนด้วย ด้วยเหตุที่ญี่ปุ่นมีป่าไม้อุดมสมบูรณ์ (โดยเฉพาะไม้สน) ไม้จึงเป็นวัสดุยอดนิยมมาโดยตลอดถึงขั้นที่รัฐบาลโซกุนและโตเมียวบางท่านต้องออกกฎหมายให้ปลูกป่าทดแทน ไม้ใหญ่บางประเภทถูกตัดมาสร้างปราสาทและศาลเจ้าเท่านั้น เหตุที่นิยมใช้ไม้กันมากก็เพราะเสากับคานเป็นโครงสร้างหลักของสถาปัตยกรรมแบบญี่ปุ่น ซึ่งว่าไปแล้ว ก็เปรียบได้กับกล่องสี่เหลี่ยมที่รองรับหมวก (หลังคา) เอาไว้ด้านบน ช่างญี่ปุ่นจึงมีอิสระในการออกแบบหลังคาค่อนข้างมาก และชาวญี่ปุ่นก็ดูจะชอบหลังคาขนาดใหญ่ถึงขั้นที่บางครั้งยังใหญ่กว่าครึ่งหนึ่งของความสูงของตัวอาคารด้วยซ้ำ การตกแต่งหลังคาก็ทำอย่างประณีต ชายคากว้าง และมักมีน้ำหนักมาก

สถาปัตยกรรมญี่ปุ่นมีจุดเด่นอยู่ที่เส้นตรงอันเป็นผลมาจากการใช้ไม้เป็นวัสดุในการก่อสร้างและการใช้เสากับคานเป็นโครงสร้าง เส้นโค้งนั้นพบอยู่น้อยมาก และไม่ใช้โค้งครึ่งวงกลม แต่เป็นการแอ่นโค้งเพียงเล็กน้อยเพื่อทอนความแข็งซึ่งของโครงสร้างแบบกล่องสี่เหลี่ยมลง อย่างเส้นโค้งบริเวณหน้าจั่วกับชายคา ด้วยเหตุที่มีเสาแบกรับน้ำหนักของหลังคาอยู่แล้ว ผนังจึงไม่จำเป็นต้องสร้างให้แน่นหนามั่นคง แค่ผนังบาง ๆ ก็ขยับเน้นความใหญ่โตและหนักอึ้งของหลังคาให้เด่นชัดยิ่งขึ้น ผนังยังพัฒนาไปถึงขั้นที่ไม่ได้เป็นเพียงผนังอีกต่อไป หากแต่เป็นฉากกั้นที่รื้อเข้ารื้อออกได้แทน และนี่ก็เป็นที่มาของความสะดวกในการปรับเปลี่ยนตกแต่งบ้านที่เป็นคุณลักษณะอันโดดเด่นของสถาปัตยกรรมแบบญี่ปุ่น ซึ่งเอื้อให้ขยายหรือลดพื้นที่ห้องได้โดยไม่ยาก ถ้าอยากให้ห้องกว้างขึ้นก็แค่ใช้ประตูบานเลื่อนที่เลื่อนปิดเปิดได้ การแบ่งพื้นที่ภายในห้องมักอาศัยฉากกั้นซึ่งส่วนใหญ่จะลงสีทอเป็นสีพื้นเพื่อให้สะท้อนแสงช่วยให้ภายในตัวปราสาทหรือตำหนักอันมืดสลัวสว่างไสวขึ้น ระเบียงทางเดินจะมีความกว้างพอให้คนสองคนที่ถือถาดอาหารมาเดินสวนกันได้เท่านั้น

2.2 งานศึกษาที่เกี่ยวข้อง

บุรินทร์ (2556) ทำการศึกษาเรื่อง “สัมพัทธธรรมชาติในงานสถาปัตยกรรมของโลกตะวันออกและโลกตะวันตก” โดยได้กล่าวถึงเนื้อหาและสรุปผลในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างชาติกับลักษณะสถาปัตยกรรมที่อยู่อาศัยของชาวตะวันออกไว้ดังนี้

ชาวตะวันออกให้ความสำคัญต่อการอยู่ร่วมกันของมนุษย์กับธรรมชาติ ดังเช่นประเทศญี่ปุ่นที่ตั้งอยู่บนพื้นที่ที่มีความแปรปรวนของสภาพ ภูมิอากาศอย่างรุนแรง ซึ่งมีความแตกต่างของ อุณหภูมิ ในฤดูร้อนและฤดูหนาวอย่างสุดขีด และ มีภัยธรรมชาติต่าง ๆ ที่ไม่อาจควบคุมได้มากมาย (แผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิด คลื่นยักษ์) อย่างไรก็ตาม คนญี่ปุ่นกลับไม่เน้นการสร้างสถาปัตยกรรมที่ปกป้องมนุษย์จากความทารุณของธรรมชาติ เหล่านี้ แต่กลับเลือกที่จะสร้างสถาปัตยกรรมที่เปิดโอกาสให้มนุษย์ได้เสพสภาพธรรมชาติ ภายนอกที่ควบคุมไม่ได้ คนญี่ปุ่นเลือกที่จะ ยอมรับการอยู่ร่วมกับธรรมชาติโดยรับทั้งด้านดี และด้านร้ายของมันเอาไว้ ดังนั้น คนญี่ปุ่นจึงไม่ ก่อผนังทึบเพื่อปิดกั้นสภาพธรรมชาติที่รุนแรง ภายนอกแบบสถาปัตยกรรมตะวันตก แต่กลับสร้างผนังกระดาษบาง ๆ ที่ กรอบโครงไม้ขึ้นมาแทน แน่แน่นอนว่าผนังกระดาษนี้ไม่สามารถป้องกันความหนาวเย็นที่ทารุณของหิมะในฤดูหนาวได้ แต่มันก็ทำให้คนญี่ปุ่นได้มีโอกาสชื่นชมสภาพหิมะ ชาวโพลนที่สะท้อนแสงจันทร์สีเงินในความเงียบ สงัดได้ ทำให้คนญี่ปุ่นได้สัมผัสกับความงาม ของวัฏจักรความเปลี่ยนแปลงที่เกิดกับสภาพสวน และธรรมชาติภายนอก ตั้งแต่ต้นไม้เริ่มมีการผลิ บานของใบไม้สีเขียวเปลี่ยนเป็นใบสีเหลือง ร่วง หล่นจากกิ่งไม้ และถูกปกคลุมด้วยหิมะสีขาว โพลน จนท้ายสุดกลับมาเป็นใบสีเขียวสดเต็ม ต้นไม้อีกครั้ง ทั้งหมดนี้เกิดจากทัศนคติของการ ยอมรับที่จะใช้ชีวิตร่วมกับความเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติที่ไม่อาจควบคุมได้ แล้วนำไปสู่การ เข้าใจวิถีธรรมชาติและทำให้รู้สึกถึงความงดงามที่เกิดขึ้นจากความไม่แน่นอน (ชัยยศ, 2543)

แนวความคิดนี้ได้นำไปสู่ลักษณะสถาปัตยกรรมตะวันออกที่ให้ความสำคัญกับ “พื้น” และ “หลังคา” (ศรีศักดิ์, 2545) แทนการให้ความสำคัญกับการปกป้องพื้นที่ภายใน ด้วย “ผนังหนา” ตามแบบสถาปัตยกรรมตะวันตก พื้นและหลังคานี้ยังเป็นตัวกลางส่วนสำคัญที่ช่วยเชื่อมมนุษย์กับธรรมชาติภายนอกเข้าด้วยกัน เพราะระเบียบทางเดินของพื้นและขอบชายคา เช่นระเบียบเอ็นกาว่า (ภาพที่ 9) กับชายคาของบ้านญี่ปุ่น หรือเดิน/ชานกับชายคาของเรือนพื้นถิ่นไทย ได้สร้างกรอบมุมมองเฉพาะให้มนุษย์ได้มองผ่านออกไปสัมผัสกับธรรมชาติภายนอกผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้าก่อให้เกิดการ หล่อหลอมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างคนกับธรรมชาติในพื้นที่เชื่อมต่อ (ชัยยศ, 2551)

ภาพที่ 9 ระเบียบเอ็นกาว่า

ที่มา : fun-japan.jp

สอดคล้องกับวิถีคิดในรากวัฒนธรรมญี่ปุ่นที่ใช้อธิบายแนวคิดของชาวตะวันออก คือ คำว่า “วะบิ-ซะบิ” ซึ่งหมายถึงการเห็นความงามและคุณค่าของความไม่จีรัง ความไม่สมบูรณ์แบบ และความไม่เสร็จสมบูรณ์ โดยแนวคิดนี้ได้มีรากฐานมาจากความเข้าใจในธรรมชาติแบบเห็นว่าทุกสิ่งล้วนมีความเปลี่ยนแปลง ไม่มีสิ่งใดสมบูรณ์แบบและคงทนถาวร (ตรงกับแนวคิดของ พุทธศาสนาเรื่องไตรลักษณ์) ดังนั้น จึงทำให้คนญี่ปุ่นสามารถเห็นความงดงามของความเปราะบางและความอัปลักษณ์ไม่สมบูรณ์ของสรรพสิ่ง แนวคิดนี้ยังส่งผลไปถึงเรื่องมุมมองต่อการมีชีวิตอยู่และตัวตนของมนุษย์ เพราะมันทำให้เห็นว่าชีวิตของเรานั้นเปราะบางมาก ทุกชีวิตล้วนมุ่งหน้าสู่ความเสื่อมสลายและความไม่จีรัง เหมือนกันหมด สิ่งมีชีวิตทั้งหลายต่างต้องจบด้วยความตายในท้ายที่สุด มนุษย์จึงควรจะเรียนรู้ที่จะยอมรับในความเปลี่ยนแปลงที่เข้ามาอย่างสงบ เพราะนั่นคือสภาพของความเป็นจริงของโลกที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ (เลนนาร์ด โครเน, 2546)

ผลการศึกษาพบว่า ชาวตะวันออกให้ความสำคัญกับการอยู่ร่วมกันของมนุษย์และสรรพสิ่งที่หลอมเป็นองค์รวม โดยมองมนุษย์เป็นเพียงองค์ประกอบหนึ่งในโลกธรรมชาติที่ยิ่งใหญ่ คนตะวันออกจึงได้สร้างสถาปัตยกรรมที่อ่อนไหวต่อการสภาวะการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของโลก เกิดเป็นลักษณะสถาปัตยกรรมที่เปิดตัวต้อนรับให้ธรรมชาติได้เคลื่อนเข้ามาปรากฏแก่มนุษย์ ทำให้มนุษย์ได้สัมผัสและได้รู้สึกร่วมกับประสบการณ์ทั้งดีและร้ายในการอยู่ร่วมกับธรรมชาติ ผ่านวันคืนและฤดูกาลที่หมุนเวียนความเจริญเติบโต เสื่อมสลายและดับสูญ ภาพสะท้อนวัฏจักรธรรมชาติเหล่านี้ทำให้มนุษย์ได้ตระหนักถึงความเปราะบางของ “การมีอยู่” ของตน และเกิดความเข้าใจ เห็นอกเห็นใจ อีกทั้งมองเห็นความแปรผันของธรรมชาติเป็น “เพื่อน” ร่วมชีวิต เกิดเป็นสายใยของความเอื้ออาทรอันลึกซึ้ง และนั่นเป็นเหตุให้สถาปัตยกรรมตะวันออกได้ก้าวข้ามมิติของ “สถาปัตยกรรมแห่งที่ว่าง” ไปสู่ “สถาปัตยกรรมพื้นถิ่น” ได้ในที่สุด

บทที่ 3 วิธีการดำเนินงานวิจัย

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การดำเนินงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับภูมิศาสตร์ของประเทศญี่ปุ่น และตำแหน่งที่ตั้ง ลักษณะโครงสร้าง ประเภท รวมถึงวัตถุประสงค์ในการก่อสร้างของปราสาทญี่ปุ่น โดยการศึกษาครั้งนี้เป็นการรวบรวมข้อมูลแบบหตุภูมิซึ่งรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ดังนี้

3.1 แหล่งที่มาของข้อมูล

3.1.1 หนังสือ

ศึกษาข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย เช่น ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของประเทศญี่ปุ่น และข้อมูลเกี่ยวกับปราสาทญี่ปุ่นจากเอกสารและหนังสือต่าง ๆ

3.1.2 สื่อออนไลน์

ศึกษาข้อมูลทั่วไปของประเทศญี่ปุ่น เช่น ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศของแต่ละภูมิภาค รวมถึงศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ตำแหน่งที่ตั้ง วัตถุประสงค์ของการก่อสร้าง และลักษณะโครงสร้างของปราสาทญี่ปุ่นจากสื่อออนไลน์ชนิดต่าง ๆ

3.2 วิธีการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเลือกศึกษาเกี่ยวกับปราสาทญี่ปุ่น โดยกำหนดขอบเขตการศึกษาให้เป็นปราสาทจำนวน 50 แห่ง จากปราสาททั่วประเทศญี่ปุ่น โดยประกอบด้วยปราสาทแบบดั้งเดิม ซึ่งหมายถึงปราสาทที่หอคอยยังไม่เคยถูกทำลาย หรือได้รับความเสียหายรุนแรงตั้งแต่การก่อสร้างครั้งแรกมาจนถึงปัจจุบัน และปราสาทที่ได้รับการบูรณะอันเนื่องมาจากการถูกรื้อถอนหรือถูกทำลายลงในอดีต พร้อมกับศึกษา ลักษณะทางภูมิศาสตร์ทั้ง 8 ภูมิภาคของประเทศญี่ปุ่นไปด้วย โดยแบ่งวิธีดำเนินการศึกษาออกเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

3.2.1 ดำเนินการศึกษาลักษณะทางภูมิศาสตร์ของทั้ง 8 ภูมิภาค โดยการเก็บข้อมูลเชิงหตุยภูมิ จากเอกสารหนังสือ และจากฐานข้อมูลออนไลน์ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์

3.2.2 ดำเนินการศึกษตำแหน่งที่ตั้ง ประเภท และลักษณะโครงสร้างของปราสาททั้ง 50 แห่ง โดยการเก็บข้อมูลเชิงหตุยภูมิจากเอกสารหนังสือ และจากฐานข้อมูลออนไลน์ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์

3.2.3 ดำเนินการศึกษความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางภูมิศาสตร์กับการก่อสร้างปราสาทแต่ละแห่ง โดยการเก็บข้อมูลเชิงหตุยภูมิจากเอกสารหนังสือ และจากฐานข้อมูลออนไลน์ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์

3.3 เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.3.1 หนังสือ

3.3.2 อินเทอร์เน็ต

3.3.3 ซอฟต์แวร์ Microsoft Word

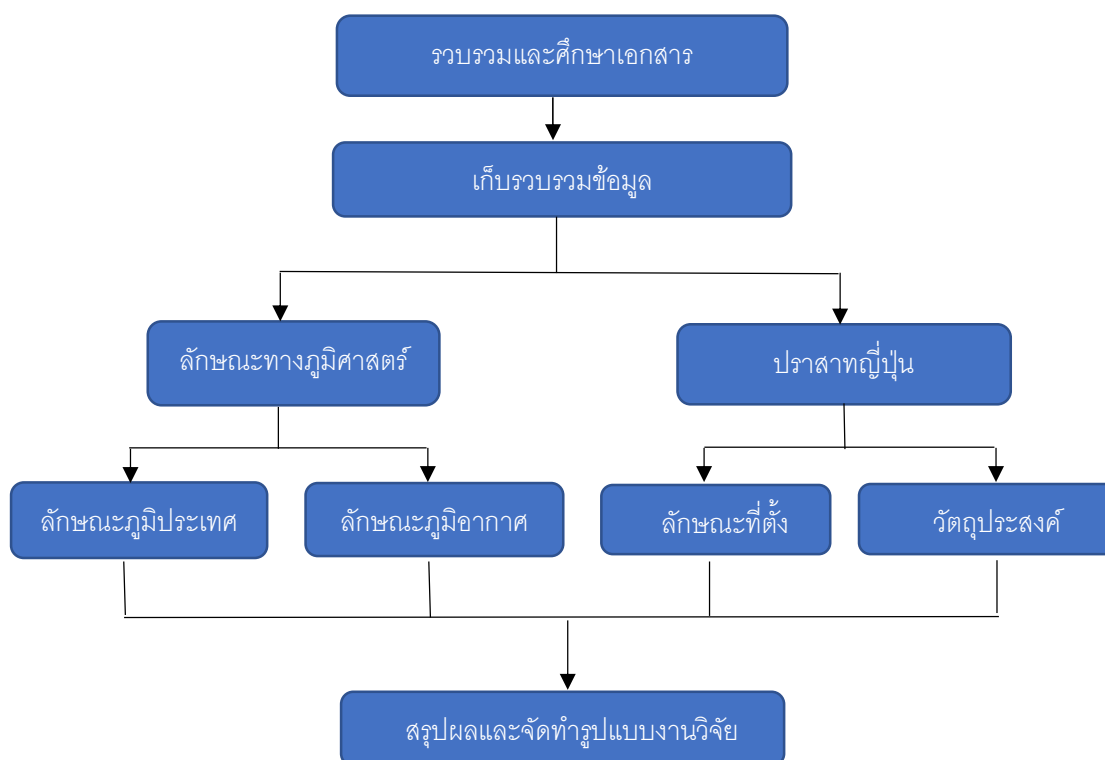
3.3.4 ซอฟต์แวร์ Microsoft Excel

3.3.5 เว็บไซต์ Google Map

ตารางที่ 1 กรอบระยะเวลาการทำวิจัย

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินงาน (9 เดือน)								
	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.
1. ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง									
2. เก็บรวบรวมข้อมูล									
3. วิเคราะห์ข้อมูล									
4. สรุปผลการวิจัย									
5. จัดทำรายงานวิจัยสมบูรณ์									

กรอบแนวคิดการศึกษา

บทที่ 4

ผลการศึกษา

จากการศึกษาข้อมูลของปราสาทในญี่ปุ่น ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาตำแหน่งที่ตั้ง ประเภท และวัตถุประสงค์ในการก่อสร้าง รวมถึงปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่ส่งผลต่อลักษณะของปราสาทญี่ปุ่นนั้น ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลและผลการศึกษา ดังนี้

4.1 ตำแหน่งที่ตั้งปราสาท

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลตำแหน่งที่ตั้ง ประเภท และประวัติความเป็นมาของปราสาทจำนวน 50 แห่งจากทั้ง 8 ภูมิภาคของประเทศญี่ปุ่น ดังนี้

4.1.1 ภูมิภาคฮอกไกโด (Hokkaido)

ภูมิภาคฮอกไกโด (ภาพที่ 10) เป็นภูมิภาคที่มีอากาศหนาวเย็น โดยเฉลี่ยจะมีหิมะตกอยู่ทั่วไปประมาณ 4 ถึง 6 เดือน ภูมิภาคส่วนใหญ่เป็นภูเขา ในภูมิภาคฮอกไกโดนั้นมีปราสาทเพียงแห่งเดียว คือ ปราสาทมัทสึมะเอะ

ภาพที่ 10 ตำแหน่งที่ตั้งปราสาทในภูมิภาคฮอกไกโด

ปราสาทมัทสึมะเอะ (ภาพที่ 11) จัดเป็นปราสาทประเภทที่ราบ ตั้งอยู่ในฮอกไกโด แม้ว่าส่วนของป้อมปราการจะถูกสร้างขึ้นตั้งแต่ปี ค.ศ. 1600 แต่ตัวปราสาทนั้นถูกสร้างขึ้นในภายหลัง ประมาณกลางปี ค.ศ. 1800 และขึ้นชื่อว่าเป็นปราสาทญี่ปุ่นหลังสุดท้ายที่สร้างขึ้นตามแบบแผนดั้งเดิม

ภาพที่ 11 ปราสาทมัทสึมะเอะ

ที่มา: <https://www.flickr.com>

4.1.2 ภูมิภาคโทโฮคุ

สภาพภูมิอากาศของภูมิภาคโทโฮคุ (ภาพที่ 12) ถูกแบ่งโดยเทือกเขาที่เป็นแนวยาวจากเหนือลงมาเป็นสองด้าน คือทางด้านฝั่งทะเลญี่ปุ่น จะมีอากาศหนาวเย็น หิมะตกหนักในฤดูหนาว ในขณะที่ทางด้านฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิกจะมีอากาศอบอุ่นกว่า เป็นที่ตั้งของปราสาทจำนวน 5 แห่ง

ภาพที่ 12 ตำแหน่งที่ตั้งปราสาทในภูมิภาคโทโฮคุ

ปราสาทฮิโรซะกิ (ภาพที่ 13) จัดเป็นปราสาทประเภทเนินเขา ถูกสร้างขึ้นในปีค.ศ. 1611 โดยตระกูลซูกาธุระ โครงสร้างปราสาทมีทั้งหมด 3 ชั้น ประกอบด้วย คูปราสาท ป้อม ประตูปราสาท และป้อมตามมุมปราสาท ตั้งอยู่ในบริเวณสวนสาธารณะฮิโรซะกิที่มีพื้นที่ประมาณ 600 ตารางเมตร โครงสร้างปราสาทเดิมที่มีทั้งหมด 5 ชั้น ถูกไฟไหม้จากเหตุการณ์ฟ้าผ่าในปีค.ศ. 1627 และได้สร้างขึ้นใหม่ในปีค.ศ. 1810 ให้กลายเป็นแบบ 3 ชั้นในปัจจุบัน

ภาพที่ 13 ปราสาทฮิโรซะกิ

ที่มา: <https://www.kcpinternational.c>

ปราสาทไอซึ วะกะมัทสึ (ภาพที่ 14) ถูกสร้างขึ้นในปี ค.ศ. 1384 จัดเป็นปราสาทประเภทเนินเขา ตั้งอยู่ในจังหวัดฟุกุชิมะ คนในพื้นที่มักรู้จักกันทั่วไปในชื่อปราสาทสี่รุ่งะ ครั้งหนึ่งเคยเป็นปราสาทที่แข็งแกร่งที่สุดในภูมิภาคโทโฮคุ ปัจจุบันยังสามารถเห็นโครงสร้างที่สร้างขึ้นใหม่มากมายทั้งหอคอยหลัก ประตูโรกานะ ป้อมปราการฮาซึอิ และปราการยาวสองแห่งที่เชื่อมต่อกัน โครงสร้างการป้องกันเหล่านี้ได้สร้างตามแบบของปราสาทโอซากะ บริเวณโดยรอบปราสาทเป็นคูน้ำลึกที่สร้างไว้เพื่อป้องกันการบุกรุกจากศัตรู

ภาพที่ 14 ปราสาทไอซึ วะกะมัทสึ

ที่มา: <https://www.japan-experience.com>

ปราสาทคามิโนะยะมะ (ภาพที่ 15) ถูกสร้างขึ้นในปี ค.ศ 1535 จัดเป็นปราสาทประเภทเนินเขา ตั้งอยู่ในจังหวัดยามากาตะ ปราสาทนี้ถูกสร้างขึ้นในตอนบูเอ โยะชิทาตะ (ผู้ปกครองของตระกูลโมะกะมิ) ขยายการป้องกันของปราสาททสึคิโอะกะ ปราสาทถูกสร้างขึ้นบริเวณชายแดนตอนใต้ภายในอาณาเขตของตระกูล โมะกะมิ และมีส่วนในความขัดแย้งระหว่างตระกูลโมะกะมิกับตระกูลดาเตะ

ภาพที่ 15 ปราสาทคามิโนะยะมะ

ที่มา: <https://www.japan-guide.com>

ปราสาทชิระคะวะ (ภาพที่ 16) ถูกสร้างขึ้นในปีค.ศ 1340 จัดเป็นปราสาทประเภทเนินเขา ตั้งอยู่ในจังหวัดฟุกุชิมะ ปราสาทนี้มีประวัติยาวนานกว่าปราสาทส่วนใหญ่ โดยเกือบ 300 ปี หลังจากที่มีนถูกสร้างขึ้นเป็นครั้งแรก นิวะ นะกะชิเกะ ได้เติมชีวิตใหม่ให้กับปราสาทและเปลี่ยนชื่อปราสาทจากโคะมิเนะเป็นชิระคะวะ หลายตระกูลได้ปกครองปราสาทแห่งนี้ตลอดช่วงสมัยเอโดะ

ภาพที่ 16 ปราสาทชิระคะวะ

ที่มา: <https://kiji.life/shirakawa-fukushima>

ปราสาทชิโรอิชิ (ภาพที่ 17) ถูกสร้างขึ้นในปีค.ศ. 1591 จัดเป็นปราสาทประเภทเนินเขา ตั้งอยู่ในจังหวัดมียาจิ ปราสาทแห่งนี้ตั้งอยู่บนเนินเขาต่ำซึ่งได้รับการปกป้องอย่างแน่นหนา ที่ด้านข้างของเนินเขามีป้อมปราการห้าแห่ง และอีกสองแห่งตั้งอยู่ฝั่งตรงข้ามแม่น้ำ ปราสาทแห่งนี้รอดพ้นจากการถูกทำลายตามคำสั่งจำกัดจำนวนปราสาทของโชกุนโทคุงาวะให้แต่ละเขตปกครองมีปราสาทได้เพียงแค่แห่งเดียว

ภาพที่ 17 ปราสาทชิโรอิชิ

ที่มา: <https://www.tohokukanko.jp>

4.1.3 ภูมิภาคคันโต

ภูมิภาคคันโต (ภาพที่ 18) มีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มประมาณร้อยละ 40 และที่เหลือมีลักษณะเป็นภูเขา ฤดูร้อนในค่อนข้างร้อนชื้นและเหนอะหนะ ฤดูหนาวอากาศเย็น มีหิมะตกบางเบา เป็นที่ตั้งของปราสาทจำนวน 3 แห่ง

ภาพที่ 18 ตำแหน่งที่ตั้งปราสาทในภูมิภาคคันโต

ปราสาทอิโนะฮานะ (ภาพที่ 19) ถูกสร้างขึ้นในปี 1126 จัดเป็นปราสาทประเภทเนินเขา ตั้งอยู่ในจังหวัดชิบะ ปราสาทแห่งนี้แต่เดิมสร้างขึ้นโดยตระกูลชิบะ และได้เป็นผู้ครอบครองปราสาทเป็นเวลานานกว่า 300 ปี การบูรณะในปัจจุบันเกิดขึ้นตั้งแต่ปี 1967 และสะท้อนให้เห็นถึงรูปแบบที่มีความทันสมัยกว่าแบบดั้งเดิมที่ถูกสร้างขึ้นในตอนแรกมาก ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือยังคงหลงเหลือร่องรอยการขุดและคูน้ำที่แห้งแล้ว

ภาพที่ 19 ปราสาทอิโนะฮานะ

ที่มา: <https://japan-chiba-guide.co>

ปราสาทคุรุริ (ภาพที่ 20) ถูกสร้างขึ้นในปีค.ศ. 1456 จัดเป็นปราสาทประเภทภูเขา ตั้งอยู่ในจังหวัดชิบะ ลักษณะโครงสร้างของปราสาทคุรุรินั้นค่อนข้างตรงตามรูปแบบของปราสาทบนภูเขาในสมัยก่อน โครงสร้างการป้องกันหลักถูกสร้างขึ้นบนยอดเขาที่แคบ และเสริมการป้องกันบริเวณสันเขาที่แผ่ออกมาจากจุดศูนย์กลางโดยมีคูน้ำเป็นตัวแบ่งแยกแต่ละส่วนออกจากกัน ทั้งยังมีการสร้างคูน้ำไว้โดยรอบบริเวณตีนเขาด้วย

ภาพที่ 20 ปราสาทคุรุริ

ที่มา: <https://nisshinkankobudo.wordpress.com>

ปราสาทโอดะวะระ (ภาพที่ 21) ถูกสร้างขึ้นในปีค.ศ. 1417 จัดเป็นปราสาทประเภทเนินเขา ตั้งอยู่ที่จังหวัดคะนะงะวะ ปราสาทนี้เคยถูกใช้เป็นที่ตั้งของตระกูลโฮโจะ ผู้ปกครองเมืองโอดะวะระ เป็นระยะเวลายาวนาน ต่อมาปราสาทได้พังทลายลงจากเหตุแผ่นดินไหวครั้งใหญ่ และได้รับการบูรณะขึ้นใหม่ในปีค.ศ. 1960 ตามแบบที่เขียนขึ้นในยุคเอโดะ ตัวปราสาทในปัจจุบันหากมองจากภายนอกจะเห็นว่ามี 3 ระดับ 4 ชั้น แต่ภายในแบ่งออกเป็น 5 ชั้น รอบตัวปราสาทล้อมด้วยคูน้ำและประตูป้อมปราการ

ภาพที่ 21 ปราสาทโอดะวะระ

ที่มา: <https://www.japan.travel>

4.1.4 ภูมิภาคชูบุ

บริเวณที่ราบชายฝั่งทะเลของภูมิภาคชูบุ (ภาพที่ 22) นั้น ฤดูร้อนอากาศร้อนชื้นและเย็นสบายในฤดูใบไม้ผลิ ฤดูหนาวมีหิมะตกหนักแต่ระยะเวลาสั้นกว่าภูมิภาคโทโฮกุและฮอกไกโด พื้นที่ราบในเขตนี้มีขนาดใหญ่ที่สุดในภูมิภาคชูบุ ส่วนพื้นที่สูงตอนกลางอากาศหนาวเย็นตลอดปี ในฤดูร้อนบนเขามีแสงแดดอบอุ่น แต่ในขณะที่ทางเชิงเขาอากาศร้อนชื้น เป็นที่ตั้งของปราสาทจำนวน 13 แห่ง

ภาพที่ 22 ตำแหน่งที่ตั้งปราสาทในภูมิภาคชูบุ

ปราสาทอินูยามะ (ภาพที่ 23) ถูกสร้างขึ้นในปี 1537 จัดเป็นปราสาทประเภทเนินเขา ตั้งอยู่ด้านบนของเนินเขาติดแม่น้ำคิโซะภายในเมืองอินูยามะ จังหวัดไอจิ ปราสาทแห่งนี้นับเป็น 1 ใน 12 ของปราสาทดั้งเดิมในญี่ปุ่น ต่างจากที่ปราสาทส่วนใหญ่ที่กลายเป็นซากปรักหักพังเนื่องจากภัยพิบัติทางธรรมชาติและสงคราม ซึ่งแสดงถึงความเก่าแก่ของหอคอยปราสาทได้เป็นอย่างดี รวมถึงยังเป็น 1 ใน 4 ปราสาทที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นสมบัติของชาติ ร่วมกันกับปราสาทฮิเมจิ ปราสาทมัทสึโมะโตะ

ภาพที่ 23 ปราสาทอินูยามะ

ที่มา: <https://www.wayfarerdaves.com>

ปราสาทมารุโอะกะ (ภาพที่ 24) ถูกสร้างขึ้นในปีค.ศ. 1576 จัดเป็นปราสาทประเภทเนินเขา ตั้งอยู่ในจังหวัดฟุคุอิ ตัวหอปราสาทได้รับการแต่งตั้งให้เป็นทรัพย์สินทางวัฒนธรรมที่สำคัญระดับประเทศ นอกจากนี้ยังมีรูปแบบสถาปัตยกรรมที่เก่าแก่ที่สุดในบรรดาหอปราสาทที่ยังคงสภาพเดิมอยู่ ดังนั้นหอปราสาทของปราสาทมารุโอะกะจึงได้รับการยกย่องว่าเป็นอาคารที่มีความสำคัญเชิงประวัติศาสตร์ในแง่สถาปัตยกรรมการสร้างปราสาท นอกจากนี้หลังคาของหอปราสาทยังถูกมองด้วยกระเบื้องหิน ซึ่งก็เป็นลักษณะพิเศษที่มีเพียงที่นี่ที่เดียวเท่านั้นในบรรดาหอปราสาทที่ยังคงสภาพเดิมทั้ง 12 แห่ง

ภาพที่ 24 ปราสาทมารุโอะกะ

ที่มา: <https://www.japan-guide.com>

ปราสาทมัตสึโมโตะ (ภาพที่ 25) ถูกสร้างขึ้นในปีค.ศ. 1590 จัดเป็นปราสาทประเภทที่ราบ ทั้งยังเป็น 1 ใน 12 ของปราสาทดั้งเดิมในญี่ปุ่น ปราสาทมัตสึโมโตะตั้งอยู่ในจังหวัดชินาโนะ ตัวปราสาท 5 ชั้นซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของปราสาทนั้นสร้างขึ้นโดยพ่อลูกผู้เจ้าของปราสาท อิชิคาวะ คาสึมาสะ ชิคาวะ ยาสุนากะ โดยใช้เวลาตั้งแต่ปีค.ศ. 1590 ถึง 1613 ปราสาทมัตสึโมโตะเคยเกิดวิกฤตเกือบถูกรื้อถอนปราสาทหลังเข้าสู่ยุคเมจิ แต่ก็ได้รับการคุ้มครองโดยผู้คนในมัตสึโมโตะ และได้รับการกำหนดให้เป็นสมบัติของชาติในปีค.ศ.1952

ภาพที่ 25 ปราสาทมัตสึโมโตะ

ที่มา: <https://th.jal.japantravel.com>

ปราสาทเอจิเซน โอนะ (ภาพที่ 26) จัดเป็นปราสาทประเภทภูเขา ตั้งอยู่บนภูเขาอะเมะยะมะที่ความสูง 249 เมตร ในจังหวัดฟุคุอิ ได้รับการขนานนามว่าเป็น “ปราสาทลอยฟ้า” เนื่องจากภาพทิวทัศน์ที่งดงามของตัวปราสาทเมื่ออยู่ท่ามกลางทะเลหมอก ให้ความรู้สึกราวกับตัวปราสาทกำลังลอยอยู่บนท้องฟ้า การป้องกันชั้นในสุดตั้งอยู่ที่จุดสูงสุดของเนินเขาและมักเสริมกำแพงด้วยหินธรรมชาติที่ไม่ผ่านการตัดแปรง การป้องกันรองตั้งอยู่ที่บริเวณตีนเขาโดยป้องกันด้วยการสร้างคูน้ำ

ภาพที่ 26 ปราสาทเอจิเซน โอนะ

ที่มา: <https://www.onocastle.net>

ปราสาทกิฟุ (ภาพที่ 27) จัดเป็นปราสาทประเภทภูเขา ตั้งอยู่บนยอดเขาคิงกะที่ความสูง 329 เมตร ปราสาทนี้เคยเป็นป้อมปราการของโอดะ โนบุนากะ ขุนพลชื่อดังของญี่ปุ่น ปราสาทกิฟุในปัจจุบันเป็นโครงสร้างปูนซีเมนต์ สร้างขึ้นใหม่เมื่อประมาณปีค.ศ. 1950 หลังจากที่ปราสาทถูกทำลายโดยระเบิดจากสงครามโลกครั้งที่ 2 ภายในปราสาทมีการจัดแสดงนิทรรศการประวัติศาสตร์ของปราสาทกิฟุแบ่งออกเป็น 3 ชั้น นิทรรศการประกอบด้วยแผนที่ อาวุธ รูปภาพ และสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ในอดีตของปราสาทกิฟุ ชั้นบนสุดเป็นจุดชมวิวพาโนรามา 360 องศาสามารถชมทัศนียภาพอันสวยงามของเมืองกิฟุได้โดยรอบที่มีแม่น้ำนางาระไหลผ่านระหว่างเมือง

ภาพที่ 27 ปราสาทกิฟุ

ที่มา: <https://www.wikipandit.com>

ปราสาทฮาจิมาง (ภาพที่ 28) จัดเป็นปราสาทประเภทเนินเขา สร้างขึ้นในปี ค.ศ. 1559 ตั้งอยู่ภายในเมืองกุโจหรือที่เรียกกันเต็มว่า “กุโจฮาจิมาง” ของจังหวัดกิฟุ ถือได้ว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่ดึงดูดทั้งสถาปัตยกรรม ทั้งยังเป็นจุดชมวิวที่สวยงามของเมือง ปราสาทแห่งนี้ถูกสร้างขึ้นโดยขุนนางประจำเมือง แม้ว่าปราสาทจะถูกทำลายในช่วงต้นสมัยเมจิ แต่ก็ถูกสร้างขึ้นใหม่ในปี ค.ศ.1933 โดยมีลักษณะเด่นคือการใช้ไม้สร้างมากกว่าคอนกรีตเหมือนปราสาทอื่นในญี่ปุ่น แต่อย่างไรก็ตามการตกแต่งภายในก็ไม่ได้เป็นไปตามแบบดั้งเดิมทั้งหมด

ภาพที่ 28 ปราสาทฮาจิมาง

ที่มา: <https://sworld.co.uk>

ปราสาทอะมะมัทสึ (ภาพที่ 29) สร้างขึ้นในปีค.ศ. 1532 จัดเป็นปราสาทประเภทเนินเขา ตั้งอยู่ในจังหวัดชิสุโอะกะ ปราสาทแห่งนี้เป็นที่รู้จักอย่างมากในฐานะที่พำนักของโทกูงาวะ อิเอยาสุในวัยหนุ่มซึ่งอาศัยอยู่ที่นี่ยานาน 17 ปี ก่อนการรวมชาติญี่ปุ่น ปราสาทแห่งนี้จึงเป็นที่รู้จักในอีกชื่อว่า “ปราสาทแห่งความก้าวหน้า” เมื่อมองลงมาจากตัวปราสาทจะสามารถมองเห็นทิวทัศน์ของมหาสมุทรแปซิฟิกได้ ภายหลังจากการทำลายจากการโจมตีทางอากาศในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 เช่นเดียวกับปราสาทหลายแห่งของญี่ปุ่นแต่ถูกสร้างขึ้นใหม่ในปีค.ศ. 1958

ภาพที่ 29 ปราสาทอะมะมัทสึ

ที่มา: <https://travel.gaijinpot.com>

ปราสาทคะเคะกาวะ (ภาพที่ 30) จัดเป็นปราสาทประเภทเนินเขา สร้างขึ้นในปีค.ศ. 1470 โดยมีการเปลี่ยนเจ้าของหลายครั้งระหว่างช่วงยุคเมจิ เมื่อสันติภาพเกิดขึ้นภายใต้ยุคโชกุนโทกุกาวะ ปราสาทคะเคะกาวะกลายเป็นเมืองไปรษณีย์บนเส้นทางโทโคโดระหว่างเมืองหลวงใหม่ในเอโดะและเกียวโต ในระหว่างการฟื้นฟูเมจิ ปราสาทหลายแห่งของประเทศญี่ปุ่นรวมถึงปราสาทคะเคะกาวะได้ถูกรื้อทำลายเพื่อมุ่งหน้าสู่ความเป็นสมัยใหม่ ต่อมาในปีค.ศ. 1994 ปราสาทนี้ถูกสร้างขึ้นอีกครั้งโดยใช้ไม้และหินซึ่งเป็นวัสดุดั้งเดิมแทนการใช้เหล็กและคอนกรีต

ภาพที่ 30 ปราสาทคะเคะกาวะ

ที่มา: <https://th.tripadvisor.com>

ปราสาทคิโยะสึ (ภาพที่ 31) จัดเป็นปราสาทประเภทที่ราบ สร้างขึ้นระหว่างปีค.ศ. 1394 ถึง 1427 ถูกสร้างขึ้นเพื่อเป็นฐานที่มั่นทางยุทธศาสตร์ในการป้องกันที่สำคัญ ภายหลังเป็นที่พำนักของผู้มีอำนาจในแคว้นโอวาริ (ไอจิตะวันตก) โอดะ โนบุนากะ ชุนพลและวีรบุรุษผู้รวบรวมแผ่นดินเป็นคนแรกเข้ายึดครองปราสาทในปี 1555 และใช้เป็นฐานที่มั่นอยู่นานหลายปี อีกทั้งปราสาทแห่งนี้ยังถูกขนานนามว่าเป็น “หนึ่งในปราสาทที่ยิ่งใหญ่ที่สุดบนโลก”

ภาพที่ 31 ปราสาทคิโยะสึ

ที่มา: <https://zekkeijapan.com>

ปราสาทนาโกยะ (ภาพที่ 32) ถูกสร้างขึ้นในปีค.ศ. 1610 จัดเป็นปราสาทประเภทที่ราบ ปราสาทแห่งนี้เป็นที่พำนักของตระกูลโอดาวะ โทคุกาวะ ซึ่งเป็นหนึ่งในสามสายสกุลโทคุกาวะที่มีสิทธิ์ได้รับเลือกเป็นโชกุน อีกทั้งปราสาทนาโกะยังเป็นแนวหน้าในการป้องกันเมืองเมื่อต้องรบกับโอซาก้า บริเวณหลังคาถูกประดับด้วยรูปหล่อปลาโลมาทองคำ 18 กะรัตความสูง 2 เมตร อันเป็นจุดเด่นของปราสาท

ภาพที่ 32 ปราสาทนาโกยะ

ที่มา: <https://chillchilljapan.com>

ปราสาทโอคะซากิ (ภาพที่ 33) ถูกสร้างขึ้นเมื่อปีค.ศ. 1531 จัดเป็นปราสาทประเภทเนินเขา ตั้งอยู่ในจังหวัดไอจิ มีชื่อเสียงในฐานะที่เป็นปราสาทสถานที่กำเนิดของโทคุกาวะ อิเะยะสึ ในปีค.ศ. 1959 ตัวหอปราสาทได้รับการบูรณะให้เป็นอาคาร 3 ด้าน 5 ชั้น และในปี 2006 ได้รับเลือกให้เป็นหนึ่งใน 100 ปราสาทยอดเยี่ยมของญี่ปุ่นปราสาทนี้เป็นพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์ที่มีรูปแบบแตกต่างกันไปในแต่ละชั้นและมีการจัดแสดงประวัติของปราสาทโอคะซากิด้วยสิ่งของและโรงละครแบบสามมิติ

ภาพที่ 33 ปราสาทโอคะซากิ

ที่มา: <https://www.pixtastock.com>

ปราสาททาคาซิมะ (ภาพที่ 34) สร้างขึ้นในปีค.ศ 1592 จัดเป็นปราสาทประเภทที่ราบ ตั้งอยู่ที่จังหวัดนะกะโนะ เดิมสร้างบนคาบสมุทรที่ยื่นออกไปในทะเลสาบสุวะ โดยใช้ประโยชน์จากทะเลสาบให้กลายเป็นส่วนหนึ่งของคูเมือง ด้วยเหตุนี้จึงมีเพียงด้านที่หันเข้าหาชายฝั่งเท่านั้นที่จำเป็นต้องมีการป้องกันที่แข็งแรง ในสมัยช่วงเอโดะการตกตะกอนของทะเลสาบสุวะเพิ่มขึ้นอย่างมาก ทำให้บริเวณรอบปราสาทเต็มไปด้วยตะกอนดินจึงต้องเปลี่ยนสถานที่ตั้งไปยังกลางเมืองสุวะ

ภาพที่ 34 ปราสาททาคาซิมะ

ที่มา: <https://th.trip.com>

ปราสาทโทะยามะ (ภาพที่ 35) จัดเป็นปราสาทประเภทที่ราบ สร้างขึ้นครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. 1543 ตั้งอยู่ใจกลางจังหวัดโทะยามะ มีคูน้ำและสวนรอบปราสาทที่สวยงาม โดยเฉพาะช่วงซากุระบานในฤดูใบไม้ผลิ ปราสาทแห่งนี้ถูกทำลายลงหลายครั้งเนื่องจากแผ่นดินไหวและไฟไหม้ หลังที่เห็นอยู่ปัจจุบันเป็นการสร้างขึ้นใหม่เมื่อปี 1954 บนพื้นที่เดิมของปราสาท ปัจจุบันเป็นสวนสาธารณะที่สามารถเข้าชมได้ฟรี ภายในมีพิพิธภัณฑ์เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของโทะยามะอยู่แต่จะต้องเสียค่าเข้าชมต่างหาก

ภาพที่ 35 ปราสาททาคาซิมะ

ที่มา: <https://www.shutterstock.co>

4.1.5 ภูมิภาคคันไซ (Kansai)

ภูมิภาคคันไซ (ภาพที่ 36) มีลักษณะภูมิอากาศอบอุ่นในฤดูใบไม้ผลิ ร้อนชื้นในฤดูร้อน และหนาวเย็นในฤดูหนาว ทั้งยังเป็นภูมิภาคที่มีทรัพยากรธรรมชาติสมบูรณ์เป็นอันดับต้นของประเทศญี่ปุ่น เป็นที่ตั้งของปราสาทจำนวน 9 แห่ง

ภาพที่ 36 ตำแหน่งที่ตั้งปราสาทในภูมิภาคคันไซ

ปราสาทฮิโกเนะ (ภาพที่ 37) จัดเป็นปราสาทประเภทเนินเขา ตั้งอยู่ในจังหวัดชิกะ ถูกสร้างขึ้นครั้งแรกในปี ค.ศ. 1575 ต่อมาเจ้าของปราสาทได้สั่งให้ย้ายไปยังฮิโกเนะ ตัวปราสาทฮิโกเนะแล้วเสร็จในปี ค.ศ. 1622 ต่อมาในปี ค.ศ. 1868 สมเด็จพระจักรพรรดิเมจิได้สั่งให้รื้อถอนปราสาทหลายแห่ง แต่สำหรับปราสาทฮิโกเนะนั้นสมเด็จพระจักรพรรดิทรงไม่ต้องการให้รื้อถอน จึงทำให้ปราสาทฮิโกเนะยังคงสภาพดั้งเดิมมาได้จนถึงทุกวันนี้ เป็นหนึ่งในปราสาทที่เก่าแก่ที่สุดของญี่ปุ่นที่ยังคงโครงสร้างเดิมเอาไว้ได้ และได้ขึ้นทะเบียนเป็นมรดกแห่งชาติเมื่อปีค.ศ. 1952

ภาพที่ 37 ปราสาทฮิโกเนะ

ที่มา: <https://www.jcastle.info>

ปราสาทฮิเมจิ (ภาพที่ 38) จัดเป็นปราสาทประเภทเนินเขา ถูกสร้างขึ้นเมื่อปีค.ศ. 1346 ตั้งอยู่ในเมืองฮิเมจิ จังหวัดเฮียวโงะ ถือว่าเป็น 1 ใน 3 ปราสาทที่งดงามที่สุดในญี่ปุ่นร่วมกับปราสาทมัตสึโมโตะและปราสาทคุมาโมโตะ ชาวญี่ปุ่นนิยมเรียกปราสาทแห่งนี้ว่า "ปราสาทนกกระสาขาว" ซึ่งมีที่มาจากพื้นผิวปราสาทภายนอกที่มีสีขาวสว่างและหลังคาอันประณีตงดงามราวกับปีกของนกกระสา ด้วยลักษณะสถาปัตยกรรมและยุทธโศภนศาสตร์ครบตามแบบของปราสาทญี่ปุ่น ทั้งฐานหินสูง กำแพงสีขาว และอาคารในบริเวณปราสาทถือได้ว่าเป็นมาตรฐานตามแบบของปราสาทญี่ปุ่นดั้งเดิม

ภาพที่ 38 ปราสาทฮิเมจิ

ที่มา: <https://www.japan-guide.com>

ปราสาทฟุคุจิยามะ (ภาพที่ 39) จัดเป็นปราสาทประเภทเนินเขา ตั้งอยู่ในเกียวโต ถูกสร้างขึ้นในปี ค.ศ. 1576 บนฐานของป้อมปราการที่มีอายุเก่าแก่ ปราสาทฟุคุจิยามะพร้อมกับปราสาทในญี่ปุ่น อีกมากมายถูกทำลายลงในระหว่างการฟื้นฟูเมจิ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาประเทศญี่ปุ่นให้มีความทันสมัย ปัจจุบันปราสาทฟุคุจิยามะได้ถูกสร้างขึ้นใหม่และใช้เป็นสถานที่จัดแสดงประวัติศาสตร์ของตัวปราสาทเอง

ภาพที่ 39 ปราสาทฟุคุจิยามะ

ที่มา: <https://www.japan-experience.com>

ปราสาทฟูชิมิ (ภาพที่ 40) จัดเป็นปราสาทประเภทเนินเขา ตั้งอยู่ที่เกียวโต สร้างขึ้นครั้งแรกเมื่อปีค.ศ. 1594 ตามบัญชาของ โทโยโทมิ ฮิเดโยชิ เพื่อใช้เป็นพระราชวังล้อมปราการ แต่เพียงสองปีหลังสร้างเสร็จกลับเกิดแผ่นดินไหวจนปราสาทได้รับความเสียหายอย่างรุนแรง ฮิเดโยชิจึงให้สร้างปราสาทแห่งใหม่ในจุดที่ไม่ไกลจากกัน แต่โชคร้ายที่เขาได้เสียชีวิตลงก่อนที่ปราสาทจะสร้างเสร็จสมบูรณ์

ภาพที่ 40 ปราสาทฟูชิมิ

ที่มา: <https://www.offset.com>

ปราสาทอิงะ อุเอโนะ (ภาพที่ 41) จัดเป็นปราสาทประเภทเนินเขา ตั้งอยู่ในจังหวัดมิเอะ สร้างขึ้นเมื่อปีค.ศ. 1585 แรกเริ่มนั้นได้ถูกสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นที่พักของขุนนางท้องถิ่นในสมัยเอโดะ ต่อมาภายหลังตัวหอคอยของปราสาทถูกลมพายุทำลายลง ต่อมาในช่วงปี ค.ศ. 1935 ได้รับเงินสนับสนุนของคนในท้องถิ่นที่รวมรวมกันมาเพื่อสร้างขึ้นมาใหม่อีกครั้ง สถาปัตยกรรมทั้งภายในและภายนอกนั้นมีความโดดเด่นเนื่องจากรอบนอกของปราสาทเป็นกำแพงหิน โดยกำแพงทางด้านตะวันตกมีความสูงถึง 30 เมตร ถือว่าเป็นกำแพงหินของปราสาทที่สูงที่สุดในญี่ปุ่น

ภาพที่ 41 ปราสาทอิงะ อุเอโนะ

ที่มา: <https://www.japanbyweb.com>

ปราสาทคิซิวะดะ (ภาพที่ 42) จัดเป็นปราสาทประเภทที่ราบ ตั้งอยู่ในจังหวัดโอซาก้า สร้างขึ้นครั้งแรกเมื่อปีค.ศ. 1597 ต่อมาในปี 1827 ยอดปราสาทได้ถูกไฟไหม้จากเหตุการณ์ฟ้าผ่า ผู้ปกครองปราสาทสมัยนั้นได้ทำลายป้อมปืนและประตูซึ่งอยู่บริเวณกำแพงล้อมรอบปราสาทลง เหลือเพียงคูน้ำและกำแพงหิน พร้อมกับปราสาทที่ถูกทิ้งร้างไว้ จนกระทั่งในปี 1954 จึงได้รับการบูรณะซ่อมแซม หอคอยปราสาทสีขาวซึ่งได้รับการจำลองและสร้างขึ้นใหม่ ห้อมล้อมด้วยคูน้ำ ตัวปราสาทมีความสูง 3 ชั้น ภายในจัดแสดงเรื่องราวในอดีตของปราสาทและผู้ที่เคยอยู่อาศัย ชั้นบนสุดมีระเบียงที่เป็นจุดชมวิวเมืองคิซิวะดะได้โดยรอบ

ภาพที่ 42 ปราสาทคิซิวะดะ

ที่มา: <https://fwmail.teenee.com>

ปราสาทนางาฮามะ (ภาพที่ 43) จัดเป็นปราสาทประเภทเนินเขา ถูกสร้างขึ้นในปี ค.ศ. 1575 ตั้งอยู่ที่เมืองนางาฮามะ พื้นที่ปราสาทในปัจจุบันเป็นสวนสาธารณะ ตัวปราสาทส่วนใหญ่ถูกทำลายแต่ได้มีการสร้างขึ้นใหม่ในปีค.ศ. 1983 พร้อมกับพิพิธภัณฑ์จัดแสดงประวัติของเมืองนางาฮามะอยู่ภายในปราสาท

ภาพที่ 43 ปราสาทนางาฮามะ

ที่มา: <https://wall.alphacoders.com>

ปราสาทโอซาก้า (ภาพที่ 44) จัดเป็นปราสาทประเภทที่ราบ ตั้งอยู่ที่จังหวัดโอซาก้า แต่เดิมพื้นที่ปราสาทเคยเป็นที่ตั้งของวัดอิชิยาม่าฮอนกันจิ โดยในปีค.ศ. 1583 ได้มีการสร้างปราสาทโอซาก้าขึ้นทดแทนหลังวัดดังกล่าวถูกทำลายลง โดยมีวัตถุประสงค์ในการสร้างเพื่อให้เป็นศูนย์กลางแห่งใหญ่จนกลายเป็นปราสาทที่ใหญ่ที่สุดในเวลานั้น แต่หลังจากที่โทโยมิ ฮิเดะโยชิเสียชีวิตลงไม่นาน ก็เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นจากการโดนโจมตีจากโทคุกาวาว่า แม้จะมีการปรับปรุงสร้างใหม่ในปีค.ศ. 1620 อีกครั้ง ก็ยังเกิดฟ้าผ่าทำให้ปราสาทได้รับความเสียหายอย่างหนักในส่วนของหอคอย แต่ก็ยังได้รับการบูรณะเรื่อยมาจนปัจจุบัน

ภาพที่ 44 ปราสาทโอซาก้า

ที่มา: <https://chillchill-trip.com>

ปราสาทวากะยามะ (ภาพที่ 45) จัดเป็นปราสาทประเภทเนินเขา ตั้งอยู่ที่จังหวัดวากะยามะ สร้างขึ้นในปีค.ศ. 1585 ภายในเมืองค้ะประกอบที่ถูกต้องตามรูปแบบของปราสาทดั้งเดิมอยู่หลายส่วน ถึงแม้ว่าส่วนใหญ่จะเป็นการสร้างขึ้นมาใหม่ที่หลัง แต่ก็เน้นที่ความคล้ายคลึงกับของเดิม เช่น ตัวหอคอยปราสาทเป็นการสร้างขึ้นใหม่เนื่องจากหอคอยเดิมถูกทำลายไปในช่วงสงครามกลางเมือง มีคูน้ำและสวนขนาดใหญ่ล้อมรอบ ปราสาทแห่งนี้ถูกสร้างขึ้นตั้งแต่ยุคเอโดะจึงผ่านยุคสมัยของสงครามมาหลายครั้ง แต่ครั้งทำให้ปราสาทเสียหายอย่างหนักรวมถึงหอคอยปราสาทถูกทำลายลงด้วยคือเหตุการณ์ที่ระเบิดในสงครามโลกครั้งที่ 2

ภาพที่ 45 ปราสาทวากะยามะ

ที่มา: <https://matcha-jp.com>

4.1.6 ภูมิภาคชูโงะกุ

ภูมิภาคของภูมิภาคชูโงะกุ (ภาพที่ 46) นั้นแบ่งได้เป็น 2 แบบ คือ ด้านที่อยู่ทางฝั่งทะเลญี่ปุ่นมีแสงแดดจ้าและสดใสในฤดูร้อน ฤดูหนาวอากาศหนาวเย็น ส่วนทางฝั่งทะเลในภูมิภาคอุ่นสบายตลอดปี ปริมาณน้ำฝนมีไม่มาก มีแสงแดดจ้าเป็นส่วนใหญ่ เป็นที่ตั้งของปราสาทจำนวน 6 แห่ง

ภาพที่ 46 ตำแหน่งที่ตั้งปราสาทในภูมิภาคชูโงะกุ

ปราสาทบิทซุ มัสซุยามะ (ภาพที่ 47) จัดเป็นปราสาทประเภทภูเขา ตั้งอยู่บนยอดเขาทางตอนเหนือของตัวเมืองทาคาฮาชิ จังหวัดโอคายาม่า ถูกสร้างขึ้นในปี ค.ศ. 1240 ปราสาทบิทซุ มัสซุยามะนับเป็นปราสาทที่รวมความเป็นที่สุดได้ถึงสองอย่าง อย่างแรกก็คือการเป็นปราสาทหลังเดิมที่เก่าแก่ที่สุดของญี่ปุ่นที่ยังคงหลงเหลือจนถึงปัจจุบันจากปราสาทดั้งเดิมที่เหลืออยู่มีทั้งหมด 12 แห่งด้วยกัน อีกทั้งยังเป็นปราสาทที่ได้รับการยอมรับว่าตั้งอยู่สูงที่สุดในญี่ปุ่นด้วยความสูง 430 เมตร ปราสาทแห่งนี้ได้ถูกสร้างขึ้นเพื่อเป็นป้อมปราการจึงต้องอยู่บนที่สูงเพื่อให้ยากต่อการถูกโจมตี ภายในหอคอยมีการจัดแสดงประวัติศาสตร์และเรื่องราวของปราสาทมัสซุยามะ

ภาพที่ 47 ปราสาทบิทซุ มัสซุยามะ

ที่มา: <https://muza-chan.net>

ปราสาทมัตสึเอะ (ภาพที่ 48) จัดเป็นปราสาทประเภทเนินเขา ถูกสร้างขึ้นในปี ค.ศ. 1611 มีอีกชื่อที่รู้จักกันอย่าง “ปราสาทดำ” ตั้งอยู่ที่ตัวเมืองมัตสึเอะ โดยปราสาทแห่งนี้นับเป็น 1 ใน 12 ปราสาทหลังดั้งเดิมของญี่ปุ่น ชื่อปราสาทดำนั้นมาจากโทนสีของปราสาท ตัวปราสาทมัตสึเอะมีทั้งหมด 6 ชั้น หอคอยปราสาทรอดพ้นจากสงคราม อคคีภัย แผ่นดินไหว และเหตุการณ์มากมาย ในช่วงยุคศักดินาตั้งแต่ ปี ค.ศ.1868 โดยหอคอยปราสาทได้ถูกปรับปรุงใหม่ในปีค.ศ. 1950

ภาพที่ 48 ปราสาทมัตสึเอะ

ที่มา: <https://www.kankou-shimane.com>

ปราสาทฟุกุยามะ (ภาพที่ 49) จัดเป็นปราสาทประเภทเนินเขา ตั้งอยู่ที่จังหวัดฮิโรชิมา สร้างขึ้นครั้งแรกในปีค.ศ. 1622 นับเป็นหนึ่งในปราสาทหลังสุดท้ายที่สร้างแล้วเสร็จในสมัยเอโดะและใช้เป็นฐานในการปกป้องญี่ปุ่นตะวันตก ตัวอาคารถูกทำลายลงในช่วงปลายศตวรรษที่ 19 ซ้ำยังได้รับความเสียหายจากการโจมตีทางอากาศในช่วงสงครามโลกครั้งที่สองอีก อาคารป้อมปราสาทหลักอันปัจจุบันถูกสร้างขึ้นใหม่ในปีค.ศ. 1960 และปัจจุบันเป็นที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์ที่แสดงประวัติศาสตร์ความเป็นมาของเมืองและตัวปราสาทเอง

ภาพที่ 49 ปราสาทฟุกุยามะ

ที่มา: <https://www.fun-japan.jp>

ปราสาทฮิโรชิม่า (ภาพที่ 50) จัดเป็นปราสาทประเภทที่ราบ ตั้งอยู่ในจังหวัดฮิโรชิม่า ถูกสร้างขึ้นครั้งแรกในปี ค.ศ. 1589 มีความสูงประมาณ 5 ชั้น ล้อมรอบด้วยคูน้ำ บริเวณโดยรอบของปราสาทนับรวมถึงศาลเจ้าและสิ่งก่อสร้างที่คงเหลือจากในอดีตได้กลายมาเป็นซากอาคารให้เห็นในปัจจุบัน ถึงแม้ปราสาทจะรอดพ้นจากยุคเมจิที่มีสงครามภายในประเทศ แต่ก็ถูกทำลายลงด้วยการทิ้งระเบิดปรมาณูเมื่อครั้งสงครามโลกครั้งที่ 2 ภายหลังจากในปี ค.ศ.1945 อาคารปราสาทได้ถูกบูรณะขึ้นมาใหม่

ภาพที่ 50 ปราสาทฮิโรชิม่า

ที่มา: <https://www.123rf.com>

ปราสาทอิวะคุนิ (ภาพที่ 51) จัดเป็นปราสาทประเภทภูเขา ตั้งอยู่ที่เมืองอิวะคุนิ จังหวัดยามาโกจิ ถูกสร้างขึ้นในปี ค.ศ. 1608 นับเป็นปราสาทที่ยังคงความสมบูรณ์ให้เห็นเป็นอยู่มาก ตั้งอยู่บนภูเขาชิโรยามะ ล้อมรอบด้วยคูน้ำธรรมชาติของแม่น้ำชิชิ ด้วยความสูงของปราสาทที่มีถึง 4 ชั้น ทำให้สามารถเห็นเมืองจากชั้นบนออกไปได้ไกลถึง 200 เมตร การสร้างปราสาทแห่งนี้ใช้เวลาประมาณ 5 ปี แต่หลังจากนั้น 7 ปี ก็ได้รับคำสั่งจากโชกุนในขณะนั้นให้โค่นปราสาททิ้ง ภายหลังจากได้มีการฟื้นฟูบูรณะขึ้นมาอีกครั้งในช่วงปี ค.ศ. 1962

ภาพที่ 51 ปราสาทอิวะคุนิ

ที่มา: <https://www.visit-jy.com>

ปราสาทโอคะยะมะ (ภาพที่ 52) จัดเป็นปราสาทประเภทที่ราบ ตั้งอยู่ภายในตัวเมืองของจังหวัดโอคะยะมะ ถูกสร้างขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1597 หอคอยปราสาทความสูง 6 ชั้น ภายในตกแต่งแบบร่วมสมัยทั้งยังเป็นส่วนจัดแสดงประวัติความเป็นมาและการสร้างปราสาท และจะมีหอสังเกตการณ์ชื่อว่า ซีคิมิ ยาคุระ ซึ่งเหลือรอดตั้งแต่ตอนสร้างปราสาทมาจนถึงปัจจุบัน แต่บางส่วนก็ได้ถูกทำลายลงไปในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ต่อมาได้บูรณะขึ้นมาใหม่หลังจากนั้นประมาณ 20 ปี

ภาพที่ 52 ปราสาทโอคะยะมะ
ที่มา: <https://matcha-jp.com>

4.1.7 ภูมิภาคชิโงะคุ

ภูมิภาคชิโงะคุ (ภาพที่ 53) ถูกแบ่งออกเป็นตอนเหนือและตอนใต้โดยภูเขาสูงชัน ทางเหนือมีปริมาณน้ำฝนน้อย ส่วนทางใต้ด้านมหาสมุทรแปซิฟิกนั้นเป็นป่ารก อากาศอบอุ่น ปริมาณน้ำฝนมาก อากาศบนเกาะอบอุ่นสบายในช่วงต้นฤดูใบไม้ผลิ และช่วงเริ่มฤดูใบไม้ร่วง เป็นที่ตั้งของปราสาทจำนวน 6 แห่ง

ภาพที่ 53 ตำแหน่งที่ตั้งปราสาทในภูมิภาคชิโงะคุ

ปราสาทโคจิ (ภาพที่ 54) จัดเป็นปราสาทประเภทเนินเขา ตั้งอยู่ที่จังหวัดโคจิ สร้างขึ้นในปีค.ศ. 1603 เป็น 1 ใน 12 ปราสาทหลังเดิมของประเทศญี่ปุ่นที่รอดจากสงครามและภัยพิบัติมากมาย อาคารหลักถูกสร้างขึ้นใหม่ในปีค.ศ. 1748 ปราสาทแห่งนี้เป็นที่อาศัยของขุนนางผู้ปกครองพื้นที่บริเวณภูมิภาคนี้ในสมัยเอโดะ คุณลักษณะพิเศษของปราสาทแห่งนี้ คือ หอคอยหลักซึ่งไม่ได้มีไว้เพียงเพื่อทางการทหาร แต่ยังเป็นบ้านพักอาศัยอีกด้วย ซึ่งปราสาทแห่งอื่นส่วนใหญ่ขุนนางจะอาศัยอยู่อาคารพระราชวังที่แยกออกมาจากตัวปราสาท

ภาพที่ 54 ปราสาทโคจิ

ที่มา: <https://www.shoreexcursions.asia>

ปราสาทมารุกาเมะ (ภาพที่ 55) จัดเป็นปราสาทประเภทเนินเขา สร้างขึ้นเมื่อปีค.ศ. 1597 ตั้งอยู่บนยอดเขาในเมืองมารุกาเมะ จังหวัดคางาวะ บริเวณปราสาทประกอบด้วยผนังหินสูงชันและตัวปราสาทที่สามารถมองเห็นตัวเมืองและทะเลเซโตะซึ่งอยู่เบื้องล่าง ปัจจุบันเป็น 1 ใน 12 ปราสาทหลังเดิมที่หลงเหลืออยู่ในประเทศญี่ปุ่น 13 ปีให้หลังปราสาทแห่งนี้ถูกโค่นลง และสร้างขึ้นใหม่ปี 1660 ต่อมาหลายศตวรรษก็ถูกไฟไหม้ ทำให้ปัจจุบันเหลือเพียงแต่เค้าโครงเดิม และประตูปราสาทเพียง 2 ถึง 3 แห่ง

ภาพที่ 55 ปราสาทมารุกาเมะ

ที่มา: <https://cometokagawa.com>

ปราสาทมัตสึยามะ (ภาพที่ 56) จัดเป็นปราสาทประเภทเนินเขา ตั้งอยู่บริเวณใจกลางเมืองมัตสึยามะ จังหวัดอะฮิเมะ สร้างขึ้นเมื่อปีค.ศ.1602 ปราสาทแห่งนี้มีความสามารถในการป้องกันตัวเองจากการถูกบุกรุกสูงมาก เนื่องจากเป็นปราสาทที่ตั้งติดอยู่กับภูเขาและพื้นราบ โดยมีแผนผังแบบ "อาคารรวมตัวกันเป็นกลุ่มก้อน" ปราสาทมัตสึยามะเป็นหนึ่งใน 12 ปราสาทที่อาคารหลักถูกสร้างขึ้นก่อนสมัยเอโดะแต่ยังคงอยู่รอดมาได้จนถึงปัจจุบัน นอกจากนี้ ยังมีหอคอยโนะฮะระและหอคอยสำหรับสังเกตการณ์แบบสองชั้นแห่งเดียวในญี่ปุ่นที่ยังหลงเหลืออยู่

ภาพที่ 56 ปราสาทมัตสึยามะ

ที่มา: <https://www.chushikokuandtokyo.org>

ปราสาทอุวะจิมะ (ภาพที่ 57) จัดเป็นปราสาทประเภทเนินเขา สร้างขึ้นเมื่อปีค.ศ. 1596 ตั้งอยู่ในจังหวัดอะฮิเมะ ปราสาทอุวะจิมะจัดเป็น 1 ใน 12 ปราสาทดั้งเดิมของญี่ปุ่นที่อยู่รอดมาจากสมัยเอโดะ ในอดีตตั้งอยู่บนเนินเขาริมทะเล ต่อมามีการถมดินตามแนวชายฝั่งทะเลเพื่อส่งเสริมการประมงจึงทำให้ปราสาทที่เห็นในปัจจุบันมีขนาดเล็กและตั้งอยู่ในเมือง ต่อมาในปีค.ศ. 1960 ได้มีการบูรณะต่อเติมขึ้นมาใหม่โดยใช้คอนกรีตเพื่อให้มีความแข็งแรงมากขึ้น ปัจจุบันเป็นพิพิธภัณฑ์ขนาดเล็กซึ่งจัดแสดงเกี่ยวกับงานเทศกาล เช่น อุปกรณ์เครื่องมือการทำงานฝีมือ รถลากเก่า เป็นต้น

ภาพที่ 57 ปราสาทอุวะจิมะ

ที่มา: <https://www.japan-guide.com>

ปราสาทอิมะบะริ (ภาพที่ 58) จัดเป็นปราสาทประเภทที่ราบ ตั้งอยู่ในเมืองอิมะบะริ จังหวัดเอฮิเมะ สร้างขึ้นเมื่อปีค.ศ.1602 ปราสาทแห่งนี้เป็นที่รู้จักกันดีในฐานะหนึ่งในสามปราสาทมิซูจิโระหรือ "ปราสาทกลางน้ำ" ร่วมกับปราสาททาคามัตสึและปราสาทนะคัตสึ เนื่องจากปราสาทอิมะบะริมีคูน้ำทะเลกว้างใหญ่ความยาวเฉลี่ย 60 เมตร กำแพงหินส่วนใหญ่ยังคงลักษณะเดิมตั้งแต่สมัยเอโดะ และประตูหลักที่มีชื่อว่า คุโรกะกาเนะ ซึ่งมีลักษณะโดดเด่นคือถูกชุบด้วยเหล็กและขนบช่างด้วยป้อมปราการ ภายในมีการจัดแสดงนิทรรศการมากมายเกี่ยวกับอาวุธ ชุดเกราะ งานเขียน และภาพถ่ายปราสาท ชั้นบนสุดเป็นจุดชมวิวทิวเมือง ทั้งยังเป็นที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ธรรมชาติของเมืองอีกด้วย

ภาพที่ 58 ปราสาทอิมะบะริ

ที่มา: <https://www.japan-experience.com>

ปราสาทโอสึ (ภาพที่ 59) จัดเป็นปราสาทประเภทเนินเขา สร้างขึ้นเมื่อปีค.ศ.1331 ตั้งอยู่ในจังหวัดเอะฮิเมะ รอบบริเวณปราสาทถูกพัฒนาให้เป็นเมือง ความเก่าแก่ของสิ่งก่อสร้างทำให้ตัวปราสาทต้องแยกส่วนสร้างใหม่ ตัวปราสาทในปัจจุบันถูกบูรณะขึ้นใหม่เมื่อปีค.ศ.2004 สามารถมองเห็นเมืองโดยรอบในเขตโอสึได้จากบนยอดปราสาท สภาพด้านในของปราสาทโอสึ ตัวปราสาทที่ได้รับการบูรณะขึ้นมาใหม่เป็นสถาปัตยกรรมที่สร้างด้วยไม้ที่ผลิตในประเทศญี่ปุ่น

ภาพที่ 59 ปราสาทโอสึ

ที่มา: <https://www.booking.com/hotel/jp>

4.1.8 ภูมิภาคคิวชู

ภูมิภาคคิวชู (ภาพที่ 60) สามารถแบ่งเขตอากาศได้เป็น 2 ลักษณะ คือ ตอนบนถึงตอนกลางของภูมิภาคเป็นเขตภูมิอากาศแบบร้อนชื้น ส่วนทางตอนใต้ลงไปจนถึงหมู่เกาะริวกิวนั้นเป็นเขตภูมิอากาศแบบป่าดิบชื้น เป็นที่ตั้งของปราสาทจำนวน 7 แห่ง

ภาพที่ 60 ตำแหน่งที่ตั้งปราสาทในภูมิภาคคิวชู

ปราสาทอายะ (ภาพที่ 61) จัดเป็นปราสาทประเภทภูเขา สร้างขึ้นเมื่อปีค.ศ.1331 ตั้งอยู่ตรงกลางของจังหวัดมิยาซากิบนเกาะคิวชู ลักษณะภูมิประเทศที่ปราสาทอายะตั้งอยู่มีประสิทธิภาพต่อการป้องกันอย่างมาก บนเขามีลักษณะราบเรียบและยาว แนวดินถูกเสริมเพื่อเพิ่มความแข็งแรง แต่ละส่วนของแนวป้องกันแยกจากกันโดยคูแห่งและหุบเหวลึกตามธรรมชาติ ในภายหลัง ปราสาทอายะถูกทำลายลงในปีค.ศ.1615 ภายใต้คำสั่งของโชกุน โทกุกาว่า ซึ่งอนุญาตให้มีปราสาทเพียงหนึ่งหลังต่อหนึ่งแคว้น โดยปราสาทที่เห็นในปัจจุบันถูกสร้างขึ้นใหม่ในปีค.ศ. 1996

ภาพที่ 61 ปราสาทอายะ

ที่มา: <https://tatamiroom.jp>

ปราสาทฮิระโตะ (ภาพที่ 62) จัดเป็นปราสาทประเภทเนินเขา สร้างขึ้นเมื่อปีค.ศ. 1559ตั้งอยู่ที่เมืองฮิระโตะ จังหวัดนางาซากิ ปราสาทฮิระโตะเป็นปราสาทที่ล้อมรอบด้วยทะเลทั้งสามด้าน เนื่องจากปราสาทถูกสร้างขึ้นในสมัยเอโดะจึงไม่มีการสร้างหอปรากฏปราสาท โดยสร้างหอป้อมธนูทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นป้อมสามชั้นเพื่อใช้แทนหอปรากฏปราสาท ต่อมาได้ถูกรื้อถอนในปี ค.ศ.1871 ตามนโยบายของรัฐบาลเมจิ เหลือไว้เพียงป้อมธนูทานูกิ และประตูทิศโคะกุจิ โดยหอปรากฏที่เห็นในปัจจุบันเป็นอาคารที่ถูกสร้างขึ้นใหม่ในปีค.ศ. 1962

ภาพที่ 62 ปราสาทฮิระโตะ

ที่มา: <https://www.visit-kyushu.com>

ปราสาทคะระซี (ภาพที่ 63) จัดเป็นปราสาทประเภทเนินเขา ตั้งอยู่ที่เมืองชะกะ ใกล้กับอ่าวคะระซี ปราสาทแห่งนี้มีอายุประมาณ 400 กว่าปี ถูกสร้างขึ้นครั้งแรกประมาณปีค.ศ.1602 โดยโตเมียวผู้ปกครองเมืองคะระซี ต่อมาถูกทำลายลงในช่วงยุคฟื้นฟูเมจิ หลังจากนั้นสร้างขึ้นใหม่ในปีค.ศ.1966 โดยยึดตามแบบโครงสร้างสถาปัตยกรรมเดิมทั้งหมด ปัจจุบันได้เปิดให้นักท่องเที่ยวเข้าชม ภายในปราสาทมีทั้งหมด 5 ชั้น มีการจัดแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับประวัติของปราสาท ข้าวของเครื่องใช้ในอดีต และงานศิลปะมากมาย

ภาพที่ 63 ปราสาทคะระซี

ที่มา: <https://planetyze.com>

ปราสาทโคคุระ (ภาพที่ 64) จัดเป็นปราสาทประเภทที่ราบ สร้างขึ้นในปีค.ศ. 1602 ตั้งอยู่ใจกลางเมืองโคคุระ จังหวัดฟูกูโอกะ สร้างขึ้นในช่วงสงครามระหว่างแคว้น (ปลายศตวรรษที่ 15 ถึงปลายศตวรรษที่ 16) ปราสาทแห่งนี้ได้รับการบูรณะโดยสมบูรณ์ในปี 1959 โดยยังคงลักษณะที่โดดเด่นตัวปราสาทไว้ ซึ่งเป็นลักษณะอาคารแบบ “คาระซุคุริ” ที่มีพื้นที่ของชั้นบนกว้างกว่าชั้นล่าง สวนคัตสึยามะที่อยู่ติดกันนั้นมีต้นซากุระประมาณ 300 ต้นซึ่งจะบานสะพรั่งในช่วงฤดูใบไม้ผลิ ทำให้ผู้เยี่ยมชมได้สัมผัสกับทัศนียภาพอันงดงาม

ภาพที่ 64 ปราสาทโคคุระ

ที่มา: <https://th.tripadvisor.com>

ปราสาทคุมะโมะโตะ (ภาพที่ 65) จัดเป็นปราสาทประเภทเนินเขา สร้างขึ้นเมื่อปี ค.ศ.1607 ตั้งอยู่ในจังหวัดคุมะโมะโตะ มีจุดเด่นคือความสมบูรณ์ของสถาปัตยกรรมที่มีความหลากหลายและครบถ้วน ภายในพื้นที่ขนาดใหญ่ของปราสาทมีอาคารหลายหลังที่น่าสนใจ เช่น พระราชวังฮอนมารุ โกะเทน ที่สร้างขึ้นใหม่ตามแบบเดิมที่ถูกทำลายไปโดยใช้แบบ วิธีการก่อสร้างและวัสดุเหมือนเดิมทุกอย่าง ยกเว้นขนาดที่เล็กลงเท่านั้น นอกจากนี้ยังมีหอคอยปราสาท ที่เก็บอาวุธ คุน้ำ และทางเดินใต้ดินที่เชื่อมไปยังพระราชวังด้วย

ภาพที่ 65 ปราสาทคุมะโมะโตะ

ที่มา: <https://savorjapan.com>

ปราสาทนาคัตสึ (ภาพที่ 66) จัดเป็นปราสาทประเภทที่ราบ สร้างขึ้นเมื่อปีค.ศ.1587 ตั้งอยู่ในเมืองนาคัตสึ จังหวัดไอจิ เป็น 1 ใน 3 "ปราสาทกลางน้ำ" ร่วมกับปราสาททาคะมาตสึ และปราสาทอิมะบะริ บริเวณของปราสาทมีประมาณ 78,000 ตารางเมตร ปราสาทล้อมรอบด้วยกำแพงหินแบบดั้งเดิมและคูน้ำ ตัวอาคารเป็นโครงสร้างเหล็กห้าชั้น ปราสาทใช้น้ำจากทะเลเซโตะเพื่อนำมาเติมคูน้ำซึ่งล้อมรอบปราสาท ปัจจุบันถูกใช้เป็นพิพิธภัณฑ์ที่จัดแสดงมรดกสืบทอดของตระกูลผู้ปกครองในอดีต และเป็นศูนย์เรียนรู้วัฒนธรรมดั้งเดิม

ภาพที่ 66 ปราสาทนาคัตสึ

ที่มา: <https://th.tripadvisor.com>

ปราสาทชิมาบาระ (ภาพที่ 67) จัดเป็นปราสาทประเภทที่ราบ สร้างขึ้นเมื่อปีค.ศ. 1624 ตั้งอยู่บริเวณแหลมชิมาบาระทางตะวันออกเฉียงของจังหวัดนางาซากิ นับเป็นปราสาทที่ถูกสร้างขึ้นประมาณช่วงต้นของยุคเอโดะที่มีชื่อเสียงที่สุดในละแวกนั้น เนื่องจากตัวปราสาทที่มีสีขาวและยังมีขนาดใหญ่มาก ปราสาทแห่งนี้ได้ถูกทำลายลงในการฟื้นฟูเมจิเช่นเดียวกับปราสาทอีกหลายแห่งในญี่ปุ่น แต่ก็มีบูรณะขึ้นมาใหม่อีกครั้งในช่วงประมาณปีค.ศ.1964 โดยใช้คอนกรีตแทนไม้และหิน ภายหลังมีการเปิดให้เข้าชมการจัดแสดงสิ่งของและข้าวของเครื่องใช้ในสมัยก่อน

ภาพที่ 67 ปราสาทชิมาบาระ

ที่มา: <https://www.fun-japan.jp>

4.2 วัตถุประสงค์ของการก่อสร้างปราสาทญี่ปุ่น

จากการรวบรวมข้อมูลของปราสาทญี่ปุ่นจำนวน 50 แห่ง พบว่าวัตถุประสงค์หลักของการก่อสร้างปราสาทในประเทศญี่ปุ่นนั้นมีด้วยกัน 2 ประการ คือ เพื่อใช้เป็นป้อมปราการหรือหอสังเกตการณ์ไว้สอดส่องศัตรูในช่วงสงครามระหว่างแคว้น และเพื่อใช้เป็นที่พักอาศัยสำหรับผู้ครองเมืองหรือนักรบชั้นสูง ปัจจุบันปราสาทที่ยังคงรักษาหอคอยหลักไว้ตั้งแต่สร้างขึ้นครั้งแรกไว้ได้นั้นถูกเรียกว่าปราสาทดั้งเดิมซึ่งมีเพียง 12 แห่งทั่วประเทศญี่ปุ่น โดยปราสาทส่วนใหญ่ได้รับความเสียหายอย่างมากในอดีตและได้รับการบูรณะขึ้นใหม่ในปัจจุบัน โดยผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่พบมาสรุปผล และนำเสนอในรูปแบบตาราง ดังนี้

ตารางที่ 2 สรุปผลข้อมูลปราสาท

ลำดับ	ชื่อปราสาท	ลักษณะภูมิประเทศ	แหล่งน้ำใกล้เคียง	ภูมิภาค	สถานะปัจจุบัน	การใช้งาน
1	มัตซึโมโตะ	ที่ราบ	แม่น้ำ	ชูบุ	บูรณะใหม่	ป้อมปราการ
2	อิโรชิมะ	ที่ราบ	แม่น้ำ	จูโกะคุ	บูรณะใหม่	ป้อมปราการ
3	อิมะบะริ	ที่ราบ	ทะเล	ชิโคคุ	บูรณะใหม่	พักอาศัย
4	คิชิวาดะ	ที่ราบ	แม่น้ำ	คันไซ	บูรณะใหม่	พักอาศัย
5	คิโยะสุ	ที่ราบ	แม่น้ำ	ชูบุ	บูรณะใหม่	ป้อมปราการ
6	โคะคุระ	ที่ราบ	แม่น้ำ	คิวชู	บูรณะใหม่	พักอาศัย
7	มัทสึมะเอะ	ที่ราบ	แม่น้ำ	ฮอกไกโด	บูรณะใหม่	พักอาศัย
8	นาโงะยะ	ที่ราบ	แม่น้ำ	ชูบุ	บูรณะใหม่	พักอาศัย
9	นาคัทสึ	ที่ราบ	แม่น้ำ	คิวชู	บูรณะใหม่	ป้อมปราการ
10	โอคะยามะ	ที่ราบ	แม่น้ำ	จูโกะคุ	บูรณะใหม่	พักอาศัย
11	โอซาก้า	ที่ราบ	แม่น้ำ	คันไซ	บูรณะใหม่	ป้อมปราการ
12	ชิมะบาระ	ที่ราบ	ทะเล	คิวชู	บูรณะใหม่	พักอาศัย
13	ทาคาชิมะ	ที่ราบ	แม่น้ำ	ชูบุ	บูรณะใหม่	ป้อมปราการ
14	โทะยามะ	ที่ราบ	แม่น้ำ	ชูบุ	บูรณะใหม่	ป้อมปราการ
15	ฮิโกเนะ	เนินเขา	ทะเลสาบ	คันไซ	ดั้งเดิม	พักอาศัย
16	ฮิเมจิ	เนินเขา	แม่น้ำ	คันไซ	ดั้งเดิม	ป้อมปราการ
17	อิโรซะกิ	เนินเขา	แม่น้ำ	โทโฮคุ	ดั้งเดิม	พักอาศัย
18	อินุยามะ	เนินเขา	แม่น้ำ	ชูบุ	ดั้งเดิม	ป้อมปราการ
19	โคจิ	เนินเขา	แม่น้ำ	ชิโคคุ	ดั้งเดิม	พักอาศัย
20	มารุกาเมะ	เนินเขา	แม่น้ำ	ชิโคคุ	ดั้งเดิม	พักอาศัย
21	มารุโอะกะ	เนินเขา	แม่น้ำ	ชูบุ	ดั้งเดิม	ป้อมปราการ

ตารางที่ 2 สรุปผลข้อมูลปราสาท (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อปราสาท	ลักษณะ ภูมิประเทศ	แหล่งน้ำ ใกล้เคียง	ภูมิภาค	สถานะ ปัจจุบัน	การใช้งาน
22	มัตสุเอะ	เนินเขา	แม่น้ำ	จูโกะคุ	ดั้งเดิม	พักอาศัย
23	มัตสึยามะ	เนินเขา	แม่น้ำ	ชิโคคุ	ดั้งเดิม	พักอาศัย
24	อูวะจิมะ	เนินเขา	ทะเล	ชิโคคุ	ดั้งเดิม	พักอาศัย
25	ไอซึ วากามัทสึ	เนินเขา	แม่น้ำ	โทโฮคุ	บูรณะใหม่	ป้อมปราการ
26	ฟุคุจิมะ	เนินเขา	แม่น้ำ	คันไซ	บูรณะใหม่	ป้อมปราการ
27	ฟุคุยามะ	เนินเขา	แม่น้ำ	จูโกะคุ	บูรณะใหม่	ป้อมปราการ
28	ฟุชิมิ	เนินเขา	ไม่มี	คันไซ	บูรณะใหม่	พักอาศัย
29	ฮะมะมัทสึ	เนินเขา	แม่น้ำ	ชูบุ	บูรณะใหม่	ป้อมปราการ
30	ฮิระโตะ	เนินเขา	ทะเล	คิวชู	บูรณะใหม่	ป้อมปราการ
31	อิงะ อุเอะโนะ	เนินเขา	แม่น้ำ	คันไซ	บูรณะใหม่	ป้อมปราการ
32	อิโนะฮานะ	เนินเขา	แม่น้ำ	คันโต	บูรณะใหม่	ป้อมปราการ
33	คะคะกาวะ	เนินเขา	แม่น้ำ	ชูบุ	บูรณะใหม่	ป้อมปราการ
34	คะมิโนะยามะ	เนินเขา	แม่น้ำ	โทโฮคุ	บูรณะใหม่	ป้อมปราการ
35	คะระซึ	เนินเขา	ทะเล	คิวชู	บูรณะใหม่	พักอาศัย
36	คุมะโมะโตะ	เนินเขา	แม่น้ำ	คิวชู	บูรณะใหม่	ป้อมปราการ
37	นากาฮามะ	เนินเขา	ทะเลสาบ	คันไซ	บูรณะใหม่	ป้อมปราการ
38	โอดะวะระ	เนินเขา	ทะเล	คันโต	บูรณะใหม่	ป้อมปราการ
39	โอดะซากิ	เนินเขา	แม่น้ำ	ชูบุ	บูรณะใหม่	ป้อมปราการ
40	โอสึ	เนินเขา	แม่น้ำ	ชิโคคุ	บูรณะใหม่	ป้อมปราการ
41	ชิระคาวะ	เนินเขา	แม่น้ำ	โทโฮคุ	บูรณะใหม่	ป้อมปราการ
42	ชิโระอิชิ	เนินเขา	แม่น้ำ	โทโฮคุ	บูรณะใหม่	พักอาศัย
43	วากะยามะ	เนินเขา	แม่น้ำ	คันไซ	บูรณะใหม่	ป้อมปราการ
44	บิทซุ มัทสึยามะ	ภูเขา	แม่น้ำ	จูโกะคุ	บูรณะใหม่	ป้อมปราการ
45	อะยะ	ภูเขา	แม่น้ำ	คิวชู	บูรณะใหม่	ป้อมปราการ
46	อะจิเซ็น	ภูเขา	แม่น้ำ	ชูบุ	บูรณะใหม่	ป้อมปราการ
47	กิฟุ	ภูเขา	แม่น้ำ	ชูบุ	บูรณะใหม่	ป้อมปราการ
48	กุโจว ฮาจิมัง	ภูเขา	แม่น้ำ	ชูบุ	บูรณะใหม่	ป้อมปราการ
49	อิวะคุนิ	ภูเขา	แม่น้ำ	จูโกะคุ	บูรณะใหม่	ป้อมปราการ
50	คุรุริ	ภูเขา	แม่น้ำ	คันโต	บูรณะใหม่	ป้อมปราการ

4.3 ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่ส่งผลต่อลักษณะของปราสาท

จากการศึกษาพบว่า ปราสาทญี่ปุ่นถูกสร้างขึ้นโดยคำนึงถึงการใช้งานเป็นหลัก ส่งผลให้การสร้างปราสาทแต่ละแห่งมีลักษณะทางภูมิศาสตร์แตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

4.3.1 ลักษณะภูมิประเทศ ปัจจัยด้านลักษณะภูมิประเทศที่ส่งผลต่อการสร้างปราสาทญี่ปุ่น ซึ่งส่งผลต่อลักษณะการใช้งานและขนาดของปราสาทแบ่งตามความสูงของที่ตั้งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

ก. ปราสาทที่สร้างบนภูเขาสูง หรือที่เรียกว่าปราสาทภูเขา นั้นจะมีขนาดเล็ก เนื่องจากพื้นที่ในการก่อสร้างน้อยและมีรากฐานที่ไม่ค่อยแข็งแรง ไม่เหมาะสำหรับการรับน้ำหนักที่เยอะมากหากต้องการจะสร้างให้มีขนาดใหญ่ โดยการสร้างปราสาทภูเขามักมีวัตถุประสงค์เพื่อสอดส่องศัตรูและคอยสังเกตการณ์ในช่วงยุคสงคราม

ข. ปราสาทที่สร้างบนเนินเขาที่ไม่ได้สูงมาก หรือที่เรียกว่าปราสาทเนินเขานั้น เป็นการแก้ปัญหาไม่ให้อากาศร้อนเกินไปเหมือนกับปราสาทภูเขา ทั้งยังมีพื้นที่ใช้สอยมากและมีรากฐานสำหรับการก่อสร้างที่แข็งแรงมากขึ้น มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความมั่นคงแก่ผู้ปกครองปราสาท โดยพัฒนาบริเวณรอบปราสาทให้กลายเป็นเมืองและสังฆมณฑลพุทธศาสนา แต่ก็มีข้อเสียคือถูกโจมตีได้ง่ายทำให้ต้องสร้างแนวป้องกันอย่างแน่นหนา โดยเฉพาะคูน้ำลิ้นจี่ล้อมบริเวณปราสาทและเมืองเพื่อสกัดการบุกรุก

ค. ปราสาทที่สร้างบริเวณที่ราบ หรือที่เรียกกันว่าปราสาทที่ราบ มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งเน้นไปสู่การพัฒนาให้ปราสาทกลายเป็นสัญลักษณ์แห่งอำนาจของผู้ปกครองเมือง โดยใช้ประโยชน์จากที่ราบซึ่งมีพื้นที่กว้างและฐานที่แข็งแรง ทำให้สามารถสร้างปราสาทและบริเวณโดยรอบให้มีขนาดใหญ่และสูงหลายชั้น แต่การสร้างบริเวณที่ราบก็ทำให้ถูกโจมตีได้ง่ายเช่นกัน ปราสาทที่ราบจึงต้องอาศัยธรรมชาติเพื่อเป็นแนวป้องกันร่วมด้วย เห็นได้จากการสร้างใกล้แม่น้ำและหุบคลองขนาดใหญ่ หรือการสร้างใกล้กับทะเลเพื่อป้องกันการถูกโจมตีจากทางบก

4.3.2 แหล่งน้ำ จากการศึกษาตำแหน่งที่ตั้งของปราสาทญี่ปุ่น พบว่าปราสาทส่วนใหญ่ตั้งอยู่ใกล้ แม่น้ำ ลำธาร ทะเล หรือทะเลสาบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำเหล่านั้น เช่น การสอดส่องศัตรูเนื่องจากในสมัยก่อนผู้คนมักใช้แม่น้ำหรือทะเลเพื่อสัญจรระหว่างเมือง การใช้น้ำจากแม่น้ำเพื่อนำมาเติมคูคลองป้องกันปราสาท การบริโภคอุปโภคภายในครัวเรือน รวมถึงเพื่อความสะดวกในการเดินทางไปค้าขายหรือขนส่งวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการสร้างปราสาท ส่วนปราสาทที่ไม่ได้ตั้งอยู่ใกล้กับแหล่งน้ำนั้น พบว่าเป็นปราสาทที่ถูกสร้างขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพักอาศัยเป็นหลัก จึงไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงตำแหน่งที่ตั้งและแหล่งน้ำขนาดใหญ่เท่าปราสาทแห่งอื่น

4.3.3 สภาพภูมิอากาศ จากการศึกษาพบว่าสภาพภูมิอากาศส่งผลให้จำนวน ความหนาแน่น และลักษณะภายนอกของปราสาทญี่ปุ่นแตกต่างกันไปตามตำแหน่งที่ตั้ง ดังนี้

ก. เขตหนาว ได้แก่ ฮอกไกโดและโทโฮคุ เป็นที่ตั้งของปราสาทจำนวน 6 แห่ง เป็นภูมิภาคที่มีอากาศหนาวเย็นแทบตลอดทั้งปี ปริมาณแสงแดดน้อย และมีหิมะตกหนักในช่วงฤดูหนาว ทำให้ไม่เหมาะแก่การอาศัยเมื่อเทียบกับภูมิภาคอื่น ปราสาทที่ตั้งอยู่ใน 2 ภูมิภาคนี้มักมีขนาดเล็ก ประตู หน้าต่างและจำนวนชั้นไม่มาก มักใช้สีชาวดกแดงเป็นหลักเพื่อให้กลมกลืนกับทัศนียภาพของบริเวณรอบปราสาทในตอนที่ยังมีหิมะตก

ข. เขตอบอุ่น ได้แก่ คันทโอ ชูบุ คันทไซ ชูโกะกุและชิโงะกุ เป็นที่ตั้งของปราสาทจำนวน 37 แห่ง ภูมิภาคเหล่านี้มีอากาศเย็นสบายในฤดูใบไม้ผลิ และหิมะตกน้อยในช่วงฤดูหนาว รวมถึงมีปริมาณน้ำฝนและแสงแดดที่พอเหมาะ ทำให้เหมาะแก่การอยู่อาศัย ปราสาทที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคเหล่านี้ส่วนใหญ่มีขนาดใหญ่โต ลักษณะของสถาปัตยกรรมแตกต่างกันไปตามสิ่งแวดล้อมและความนิยมในแต่ละพื้นที่ มีหน้าต่างจำนวนมาก หลังคาสูงและมีหลายชั้น

ค. เขตร้อน ได้แก่ คิวชูและหมู่เกาะริวกิว เป็นที่ตั้งของปราสาทจำนวน 7 แห่ง ทั้งยังเป็นภูมิภาคที่สามารถแบ่งเขตอากาศได้เป็น 2 ลักษณะ คือ ตอนบนถึงตอนกลางของภูมิภาคเป็นเขตภูมิอากาศแบบร้อนชื้น ส่วนทางตอนใต้ลงไปจนถึงหมู่เกาะริวกิวนั้นเป็นเขตภูมิอากาศแบบป่าดิบชื้น ทำให้เหมาะแก่การอยู่อาศัย ปราสาทที่ตั้งอยู่ในบริเวณนี้มีขนาดกว้างและสูง ประตูและหน้าต่างมากมายรอบทิศทาง และมีหลายชั้น

บทที่ 5 สรุปและอภิปรายผล

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลของปราสาทในญี่ปุ่น ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาตำแหน่งที่ตั้ง ประเภท และวัตถุประสงค์ในการก่อสร้าง รวมถึงปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่ส่งผลต่อลักษณะของปราสาทญี่ปุ่นนั้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสาร เว็บไซต์และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ทำให้พบข้อสรุปผลการศึกษาและนำเสนอผลการอภิปราย ดังนี้

5.1 ผลการศึกษา

จากการศึกษาปราสาทจำนวน 50 แห่ง พบว่าปราสาทญี่ปุ่นส่วนใหญ่ตั้งกระจายตัวกันอยู่ในเขตภูมิภาคคอกุซังและเขตร้อน โดยซุกุซึ่งเป็นภูมิภาคที่อยู่ในเขตอากาศอบอุ่น มีจำนวนปราสาทมากที่สุด และฮอกไกโดซึ่งเป็นภูมิภาคที่อยู่ในเขตอากาศหนาวเย็น มีจำนวนปราสาทน้อยที่สุด รวมถึงปราสาทเกือบทั้งหมดยังถูกสร้างให้ใกล้กับแหล่งน้ำตามธรรมชาติอย่างแม่น้ำหรือทะเล จากปราสาททั้งหมดที่ได้ศึกษา พบว่าปราสาทส่วนใหญ่ถูกสร้างขึ้นบริเวณที่ราบและเนินเขา พบปราสาทที่สร้างบนภูเขาได้น้อย ปราสาทแต่ละประเภทมีวัตถุประสงค์ในการก่อสร้างและการใช้งานแตกต่างกันไปตามลักษณะภูมิประเทศของที่ตั้ง โดยพบวัตถุประสงค์หลักของการก่อสร้างปราสาท 2 อย่าง คือ การสร้างปราสาทเพื่อเป็นป้อมปราการหรือหอสังเกตการณ์ และเพื่อเป็นที่พักอาศัยสำหรับนักรบระดับสูง จึงสามารถสรุปได้ว่า ภูมิภาค ภูมิภาค และแหล่งน้ำ เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเลือกที่ตั้งและลักษณะของปราสาทญี่ปุ่น

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ทำให้ภูมิภาคซุกุมีจำนวนปราสาทเยอะนั้น เนื่องมาจากมีพื้นที่ราบเยอะเมื่อเทียบกับภูมิภาคอื่น ทำให้มีผู้คนมาตั้งถิ่นฐานเป็นจำนวนมาก มีแม่น้ำหลายสายไหลผ่านและอากาศอบอุ่น ทั้งยังมีทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ ทำให้บริเวณนี้ถูกเลือกให้เป็นที่ตั้งของปราสาทมากมาย นอกจากนี้ยังมีภูมิภาคคิวชูซึ่งมีปราสาทกระจุกมากซึ่งมีผลมาจากการที่ทางฝั่งตะวันตกของภูมิภาคนี้ใกล้เคียงกับคาบสมุทรเกาหลี ซึ่งเป็นบริเวณที่ในอดีตทหารมองโกลจากจีนได้ยกพลขึ้นฝั่งมาบุกรุกประเทศญี่ปุ่น ทำให้มีการสร้างปราสาทมากมายเพื่อเฝ้าระวังและรับมือกับข้าศึกต่างแดนในทางกลับกัน บริเวณทางตอนเหนือของญี่ปุ่นซึ่งอยู่ในเขตภูมิภาคหนาวเย็น มีหิมะตกแทบตลอดทั้งปีอย่างฮอกไกโดนั้นไม่ค่อยมีการก่อสร้างปราสาทขึ้น อาจเนื่องมาจากบริเวณดังกล่าวไม่เหมาะแก่การอาศัยอยู่ มีผู้คนและทรัพยากรน้อยเกินไป อีกทั้งชาวญี่ปุ่นไม่นิยมทำการรบในฤดูหนาวเนื่องจากอาจทำให้ขาดแคลนอาหาร ทำให้ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องสร้างปราสาทขึ้นมา ในปัจจุบันปราสาทในเขตอากาศอบอุ่นมักเป็นที่นิยมอย่างมากสำหรับนักท่องเที่ยวและชาวญี่ปุ่นที่ชื่นชอบทิวทัศน์ทางธรรมชาติที่งดงาม เนื่องจากปราสาทหลายแห่งมักเป็นที่ชมดอกซากุระชื่อดังในฤดูใบไม้ผลิ

ปราสาทในแต่ละยุคสมัยมีหน้าที่และวัตถุประสงค์ในการใช้งานที่แตกต่างกัน เริ่มแรกปราสาทถูกสร้างขึ้นเพื่อป้องกันและเผ่าระวังศัตรู จึงให้ความสำคัญกับภูมิประเทศที่เข้าถึงได้ยากอย่างบนภูเขาที่มีความสลับซับซ้อน ต่อมาเมื่อเข้าสู่ยุคที่สงครามลดน้อยลง ผู้ปกครองแคว้นได้เปลี่ยนปราสาทจากเดิมที่ใช้ในการรบเพียงอย่างเดียวให้เป็นศูนย์รวมอำนาจและสร้างกองทัพของตนเอง โดยเห็นได้ชัดว่าปราสาทได้เปลี่ยนวัตถุประสงค์ในการใช้งานไป ทำให้ปราสาทบนภูเขาซึ่งเข้าถึงได้ยากไม่ตรงตามความต้องการอีกต่อไป ปราสาทในยุคหลังจึงเปลี่ยนมาสร้างบริเวณเนินเขาและที่ราบแทน เป็นสาเหตุที่ทำให้ปราสาทกลายเป็นเครื่องมือที่มีบทบาทสำคัญต่อการเมืองการปกครอง และทำให้ระบอบเผด็จการทหารในยุคกลางของญี่ปุ่นเรืองอำนาจมากขึ้น

ในด้านสถาปัตยกรรมนั้น จากการเข้ามาของวัฒนธรรมจีน ส่งผลให้ลักษณะสถาปัตยกรรมของปราสาทญี่ปุ่นในยุคแรกมีความคล้ายคลึงกับพระราชวังของจีน ต่อมาจึงได้ดัดแปลงให้มีเอกลักษณ์แบบญี่ปุ่น โดยเน้นความแตกต่างบริเวณหลังคาและความสูงของหอคอย เมื่อเทียบสถาปัตยกรรมญี่ปุ่นกับจีนมักพบว่า สถาปัตยกรรมแบบญี่ปุ่นให้ความสำคัญกับการตกแต่งหลังคาเพื่อความสวยงามและสะดวกตา ทั้งยังเลือกใช้สีที่ไม่ฉูดฉาดเพื่อให้กลมกลืนกับธรรมชาติ และเลือกออกแบบปราสาทเพื่อให้เหมาะแก่การใช้งานและลักษณะที่ตั้ง เช่น การก่อสร้างปราสาทขนาดเล็กเมื่อสร้างบนภูเขา การใช้หินเสริมหน้าดินเพื่อเพิ่มความแข็งแรงของฐานปราสาท การใช้โครงสร้างเป็นไม้เพื่อป้องกันแผ่นดินไหว หรือการสร้างประตูและหน้าต่างเยอะกว่าปกติในปราสาทที่ตั้งอยู่บริเวณเขตร้อน ด้วยเหตุนี้ทำให้ปราสาทญี่ปุ่นมีความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์มาจนถึงปัจจุบัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาลักษณะภูมิศาสตร์เชิงที่ตั้งของปราสาทญี่ปุ่น ในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษเท่านั้น ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่าควรศึกษาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่เป็นภาษาญี่ปุ่นที่เชื่อถือได้เพิ่มเติม ซึ่งคาดว่าจะได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและละเอียดครบถ้วนยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

1. สื่อสิ่งพิมพ์

มัลลิกา พงศ์ปริตร. (2549). **ญี่ปุ่น**. กรุงเทพฯ: หน้าต่างสู่โลกกว้าง จำกัด.

สมาคมนานาชาติเพื่อข่าวสารการศึกษา. (2532). **ญี่ปุ่นปัจจุบัน**. ประเทศไทย:โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์.

สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น). (2549). **ญี่ปุ่น 360 องศา**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ภาษาและวัฒนธรรม

เอ็ดวิน โอ โรซาเออร์. (2531). **ญี่ปุ่น**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เคล็ดไทย.

Jennifer Mitchelhill. (2018). **Samurai Castle**. United States: Tuttle Publishing.

2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์

บุญชู ตันศิริตันสุนทร. (2558). **ลักษณะพื้นฐานของคนและสังคมญี่ปุ่น**. เข้าถึงเมื่อ 17 ธันวาคม 2564. เข้าถึงได้จาก

https://ba.tni.ac.th/2015/upload/files/R&D/Aj_Boonchu%2013_11_2558.pdf

องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยญี่ปุ่น. (ม.ป.ป.). **ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ญี่ปุ่น**. เข้าถึงเมื่อ เมื่อ 17 ธันวาคม 2564. เข้าถึงได้จาก

<https://www.jnto.or.th/information/japanoverview/overview-of-japan/>

บุรินทร์ ธรานิจิตรกุล. (ม.ป.ป.). **สัมพัทธธรรมชาติในงานสถาปัตยกรรมของโลกตะวันออกและโลกตะวันตก**. เข้าถึงเมื่อ 17 ธันวาคม 2564. เข้าถึงได้จาก

https://www.berac.tds.tu.ac.th/proceedings_files/berac4/12_Theory1.pdf

DPlus Guide Team. (2557). **รู้จักกับคันไซ (Kansai)**. เข้าถึงเมื่อ 19 ธันวาคม 2564. เข้าถึงได้จาก <https://www.dplusguide.com/2014/know-kansai/>

Educatepark. (ม.ป.ป.). **ประเทศญี่ปุ่น**. เข้าถึงเมื่อ 19 ธันวาคม 2564. เข้าถึงได้จาก <https://www.educatepark.com/>

His-bkk. (ม.ป.ป.). **คิวชู (Kyushu)**. เข้าถึงเมื่อ 21 ธันวาคม 2564. เข้าถึงได้จาก http://www.his-bkk.com/th/japan_tour/kyushu_guide.php

His-bkk. (ม.ป.ป.). **ชิโกกุ (shikoku)**. เข้าถึงเมื่อ 21 ธันวาคม 2564. เข้าถึงได้จาก http://www.his-bkk.com/th/japan_tour/shikoku_guide.php 51

His-bkk. (ม.ป.ป.). **ฮอกไกโด (Hokkaido)**. เข้าถึงเมื่อ 21 ธันวาคม 2564. เข้าถึงได้จาก http://www.his-bkk.com/th/japan_tour/hokkaido_guide.php

- Japan-expert. (ม.ป.ป.). **แนะนำประเทศญี่ปุ่น**. เข้าถึงเมื่อ 21 ธันวาคม 2564. เข้าถึงได้จาก <http://www.japan-expert.com/>
- Japan-expert. (ม.ป.ป.). **ภูมิภาคชิโกกุ (Shikoku)**. เข้าถึงเมื่อ 21 ธันวาคม 2564. เข้าถึงได้จาก <http://www.japan-expert.com/shikoku/>
- Japanhoppers. (ม.ป.ป.). **ข้อมูลเกี่ยวกับธรรมชาติและภูมิประเทศของประเทศญี่ปุ่น**. เข้าถึงเมื่อ 21 ธันวาคม 2563. เข้าถึงได้จาก <https://www.japanhoppers.com/>
- MATCHA TH (2560). **ฮอกไกโด (Hokkaido)**. เข้าถึงเมื่อ 21 ธันวาคม 2564. เข้าถึงได้จาก <https://matcha-jp.com/th/2946>
- TalonJapan. (ม.ป.ป.). **12 ปราสาทหลังเดิมของญี่ปุ่นที่ยังเหลืออยู่**. เข้าถึงเมื่อ 24 ธันวาคม 2564. เข้าถึงได้จาก <https://www.talonjapan.com/japan-original-castle/>
- Takuya Koguchi. (2019). **ลักษณะสถาปัตยกรรมญี่ปุ่น**. เข้าถึงเมื่อ เข้าถึงเมื่อ 24 ธันวาคม 2564. เข้าถึงได้จาก <https://www.fun-japan.jp/th/articles/10969>
- Parktodessjapan. (ม.ป.ป.). **ลักษณะภูมิประเทศญี่ปุ่น**. เข้าถึงเมื่อ 24 ธันวาคม 2564 เข้าถึงได้จาก <https://parktodessjapan.wordpress.com/>
- Doyouknowjapan. (ม.ป.ป.). **Castle of Japan**. เข้าถึงเมื่อ 25 ธันวาคม 2564 เข้าถึงได้จาก <https://doyouknowjapan.com/castles/>
- Castleandmanorhouse. (ม.ป.ป.). **Types and History of Japanese Castles**. เข้าถึงเมื่อ 25 ธันวาคม 2564. เข้าถึงได้จาก https://www.castlesandmanorhouses.com/types_07_japanese.htm
- Skdesu. (ม.ป.ป.). **Japanese Castle**. เข้าถึงเมื่อ 26 ธันวาคม 2564. เข้าถึงได้จาก <https://skdesu.com/en/japan-castles-curiosities-best/>
- Japanese Castle Explorer. (ม.ป.ป.). **Castle list**. เข้าถึงเมื่อ 26 ธันวาคม 2564. เข้าถึงได้จาก <http://www.japanese-castle-explorer.com/castles.html>

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายศิริพัชร ทีปะโยธิน
วันเกิด	29 มิถุนายน พ.ศ. 2543
ที่อยู่	285 หมู่ 8 ตำบลคุระ อำเภอกุระบุรี จังหวัดพังงา 82150
ประวัติการศึกษา	
2561 – ปัจจุบัน	ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต พระราชวังสนามจันทร์
2558 – 2561	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนตะกั่วป่าเสนานุกูล